

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa

Suttantapiṭaka

Aṅguttaranikāye

Samgāyanassa pucchā vissajjanā

Pucchā – paṭhamamahāsaṃgītikāle āvuso dhammasaṃgāhakā mahākassapādayo mahātheravarā porāṇasamgītikārā paṭhamam vinayapiṭakam saṃgāyitvā suttantapiṭake ca dīghamajjhimasamāyuttasaṅkhāte tayo nikāye saṃgāyitvā tadanantaram kiṁ nāma pāvacanam saṃgāyiṁsu.

Vissajjanā – paṭhamamahāsaṃgītikāle bhante dhammasaṃgāhakā mahākassapādayo mahātheravarā porāṇasamgītikārā paṭhamam vinayam saṃgāyitvā suttantapiṭake ca dīghamajjhimasamāyuttasaṅkhāte tayo nikāye saṃgāyitvā tadanantaram navahi ca suttasahassehi pañcahi ca suttasattehi sattapaññāsāya ca suttehi paṭimāṇḍitam vīsatibhāṇavārasataparimāṇam aṅguttaranikāyam nāma pāvacanam saṃgāyiṁsu.

Pucchā – aṅguttaranikāyepi āvuso ekakanipāto dukanipāto tikanipātotiādinā nipātapakaraṇaparicchedavasena ekādasavidhā. Tattha kataram nipātapakaraṇam saṃgāyiṁsu.

Vissajjanā – aṅguttaranikāye bhante ekādasasu nipātapakaraṇaparicchedesu ekakanipātam paṭhamam saṃgāyiṁsu.

1. Rūpādivagga

Pucchā – ekakanipātepī āvuso rūpādivaggo nīvaraṇappahānavaggo akammaniyavaggotiādinā vaggabhedavasena bahuvidhā. Tattha kataram vaggam paṭhamam saṃgāyiṁsu.

Vissajjanā – ekakanipāte bhante rūpādivaggo nīvaraṇappahānavaggotiādinā vīsatiyā vaggesu rūpādivaggam paṭhamam saṃgāyiṁsu.

Pucchā – sādhu sādhu āvuso, mayampi dāni āvuso tatoyeva paṭṭhāya samgāhanathāya samgītipubbaṅgamāni dhammapucchanavissajjanakiccāni āvahitum samārabhbāma. Tenāvuso bhagavatā jānatā passatā arahatā sammāsambuddhena aṅguttaranikāye ekakanipāte rūpādivagge purimāni pañca suttāni kattha kam ārabbha kathañca bhāsitāni.

Vissajjanā – sāvattihiyam bhante sambahule bhikkhū ārabbha rūpādigarukānam pañcannam purisānam ajjhāsayavasena “nāham bhikkhave aññam ekarūpampi samanupassāmi, yam evam purisassa cittam pariyādāya tiṭṭhati, yathayidam bhikkhave itthirūpam, itthirūpam bhikkhave purisassa cittam pariyādāya tiṭṭhati”ti evamādinā bhagavatā bhāsitāni.

Nāham bhikkhave aññam ekarūpampi samanupassāmi, yam evam purisassa cittam pariyādāya tiṭṭhati, yathayidam bhikkhave itthirūpam, itthirūpam bhikkhave purisassa cittam pariyādāya tiṭṭhati.

Pucchā – tattheva āvuso pacchimāni pañca suttāni bhagavatā kattha kam ārabbha kathañca bhāsitāni.

Vissajjanā – tasmiyeva bhante sāvatthiyam sambahule bhikkhū ārabbha rūpādigarukānam pañcannam itthīnam ajjhāsayavasena “nāham bhikkhave aññam ekarūpampi samanupassāmi, yam evam itthiyā cittam pariyādāya tiṭṭhati, yathayidam bhikkhave purisarūpam, purisarūpam bhikkhave itthiyā cittam pariyādāya tiṭṭhati”ti evamādinā bhagavatā bhāsitāni.

Nāham bhikkhave aññam ekarūpampi samanupassāmi, yam evam itthiyā cittam pariyādāya tiṭṭhati, yathayidam bhikkhave purisarūpam, purisarūpam bhikkhave itthiyā cittam pariyādāya tiṭṭhati.

Nītatthavasena, neyyatthavasena

Pucchā – imasmiṁ āvuso rūpādivagge bhagavatā nītatthavasena kiṁ kathitam, neyyatthavasena pana kiṁ nāpitam.

Vissajjanā – imasmiṁ bhante rūpādivagge bhagavatā nītatthavasena vaṭṭam kathitam. Neyyatthavasena pana vivaṭṭampi nāpitam.

2. Nīvaraṇappahānavagga

Pucchā – dutiyo pana āvuso nīvaraṇappahānavaggo bhagavatā kattha kathañca bhāsito.

Vissajjanā – sāvatthiyam bhante “nāham bhikkhave aññam ekadhammampi samanupassāmi, yena anuppanno vā kāmacchando uppajjati, uppanno vā kāmacchando bhiyyobhāvaya vepullāya saṃvattati, yathayidam bhikkhave subhanimittam, subhanimittam bhikkhave ayoniso manasikaroto anuppannoceva kāmacchando uppajjati, uppanno ca kāmacchando bhiyyobhāvaya vepullāya saṃvattati”ti evamādinā bhagavatā bhāsito.

Pucchā – imasmiṁ pana āvuso dutiye nīvaraṇappahānavagge bhagavatā kiṁ kathitam.

Vissajjanā – imasmiṁ pana bhante dutiye nīvaraṇappahānavagge bhagavatā vaṭṭampi vivaṭṭampi kathitam.

3. Akammaniyava

Pucchā – tenāvuso...pe... sammāsam buddhena aṅguttaranikāye ekakanipāte tatiye akammaniyavagge kīdisī dhammadesanāyo desitā.

Vissajjanā – tatiye bhante akammaniyavagge “nāham bhikkhave aññam ekadhammampi samanupassāmi, yam evam abhāvitam akammaniyam hoti, yathayidam bhikkhave cittam, cittam bhikkhave abhāvitam akammaniyam hoti. Nāham bhikkhave aññam ekadhammampi samanupassāmi, yam evam bhāvitam kammaniyam hoti, yathayidam bhikkhave cittam. Cittam bhikkhave bhāvitam kammaniyam hoti”ti evamādikā bhagavatā dhammadesanāyo desitā.

4. Adantavagga

Pucchā – catutthe panāvuso adantavagge bhagavatā kīdisī dhammadesanāyo desitā.

Vissajjanā – catutthe bhante adantavagge “nāham bhikkhave aññam ekadhammampi samanupassāmi, yam evam adantaṁ mahato anatthāya saṃvattati, yathayidam bhikkhave cittam, cittam bhikkhave adantaṁ mahato anatthāya saṃvattati. Nāham bhikkhave aññam ekadhammampi samanupassāmi, yam evam dantaṁ mahato atthāya saṃvattati, yathayidam bhikkhave cittam, cittam

bhikkhave dantam̄ mahato atthāya samvattatī”ti evamādikā bhagavatā dhammadesanāyo desitā.

5. Pañihitaacchavagga

Pucchā – pañcame āvuso pañihitaacchavagge bhagavatā kīdisī dhammadesanāyo desitā.

Vissajjanā – pañcame bhante pañihitaacchavagge “seyyathāpi bhikkhave sālisūkam vā yavasūkam vā micchāpañihitam̄ hatthena vā pādena vāakkantaṁ hattham̄ vā pādam vā bhecchatī, lohitam̄ vā uppādessaṭī netam̄ thāna vijjati. Tam̄ kissahetu, micchāpañihitattā bhikkhave sūkassa. Evameva kho bhikkhave so vata bhikkhu micchāpañihitenā cittena avijjam̄ bhecchatī, vijjam̄ uppādessaṭī, nibbānam̄ sacchikarissatī netam̄ thānam̄ vijjati, tam̄ kissa hetu, micchāpañihitattā bhikkhave cittassā”ti evamādikā bhagavatā dhammadesanāyo desitā.

6. Accharāsaṅghātavagga

Pucchā – accharāsaṅghātavagge āvuso paṭhama dutiyasuttāni bhagavatā kathaṁ bhāsitāni.

Vissajjanā – accharāsaṅghātavagge bhante bhagavatā “pabhassaramidam bhikkhave cittaṁ, tañca kho ḡantukehi upakkilesehi upakkiliṭṭham̄, tam̄ assutavā puthujjano yathābhūtam̄ nappajānāti, tasmā ‘assutavato puthujjanassa cittabhāvanā natthī’ti vadāmi. Pabhassaramidam bhikkhave cittaṁ, tañca kho ḡantukehi upakkilesehi vippamuttam̄, tam̄ subhavā ariyasāvako yathābhūtam̄ pajānāti. Tasmā ‘sutapato ariyasāvakassa cittabhāvanā atthī’ti vadāmī’ti. Evam̄ kho bhagavatā bhāsitāni.

Tatiyasutta

Pucchā – tattheva āvuso tatiyasuttādīni bhagavatā kathaṁ bhāsitāni.

Vissajjanā – tattheva bhante tatiyasuttādīni pañcasuttāni “accharāsaṅghātamatampi ce bhikkhave bhikkhu mettācittam̄ āsevati, bhāveti, manasikaroti. Ayam̄ vuccati bhikkhave bhikkhu arittajjhāno viharati satthusāsanakaro ovādapatikarō amogham̄ rāṭṭhapinḍam bhuñjati, ko pana vādo ye nam̄ bahulīkaronti. Yekeci bhikkhave dhammā akusalā akusalabhbāgīyā akusalapakkhikā, sabbete manopubbaṅgamā, mano tesam̄ dhammānam̄ paṭhamam̄ uppajjati, anvadeva akusalādhammā, yekeci bhikkhave dhammā kusalā kusalabhbāgīyā kusalapakkhikā, sabbete manopubbaṅgamā, mano tesam̄ dhammānam̄ paṭhamam̄ uppajjati, anvadeva kusalā dhammā”ti evam̄ kho bhante bhagavatā bhāsitāni.

Aṭṭhasutta

Pucchā – tattheva āvuso aṭṭhama navama dasamasuttāni ca vīriyārambhādivagge dasasuttāni ca kalyāṇamittādivagge paṭhamasuttañca bhagavatā kathaṁ bhāsitāni.

Vissajjanā – tattheva bhante aṭṭhama navama dasamasuttāni ca vīriyārambhādivagge dasasuttāni ca kalyāṇamittādivagge paṭhamasuttañca “nāhaṁ bhikkhave aññam̄ ekadhammampi samanupassāmi, yena anuppannā vā akusalā dhammā uppajjanti, uppannā vā kusalā dhammā parihāyanti, yathayidam̄ bhikkhave pamādo, pamattassa bhikkhave anuppannā ceva akusalā dhammā uppajjanti, uppannā ca kusalā dhammā parihāyantī”ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitāni.

Dutiyasutta

Pucchā – kalyāṇamittādivagge āvuso dutiya tatiyasuttāni bhagavatā kathaṁ bhāsitāni.

Vissajjanā – kalyāṇamittādivagge bhante dutiya tatiyasuttāni “nāham bhikkhave aññam ekadhammampi samanupassāmi, yena anuppannā vā akusalā dhammā uppajjanti, uppannā vā kusalā dhammā parihāyanti, yathayidam bhikkhave anuyogo akusalānam dhammānam ananuyogo kusalānam dhammāna”nti evamādinā bhagavatā bhāsitāni.

Chatthasutta

Pucchā – tattheva āvuso chatthasuttādīni ca pamādādivagge paṭhamasuttañca bhagavatā kathaṁ bhāsitāni.

Vissajjanā – tattheva bhante chatthasuttādīni ca pamādādivagge paṭhamasuttañca “appamattikā esā bhikkhave parihāni yadidam nātiparihāni. Etam patikittham bhikkhave parihānīnam yadidam paññāparihānīti. Appamattikā esā bhikkhave vuddhi yadidam nātivuddhi. Etadaggam bhikkhave vuddhīnam yadidam paññāvuddhi. Tasmātiha bhikkhave evam sikkhitabbam ‘paññāvuddhiyā vaddhissāmā’ti. Evañhi vo bhikkhave sikkhitabba”nti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitāni.

Pamādādivagga

Pucchā – tenāvuso...pe... sammāsambuddhena pamādādivagge dutiyasuttādīni kathaṁ bhāsitāni.

Vissajjanā – nāham bhikkhave aññam ekadhammampi samanupassāmi, yo evam mahato anatthāya samvattati, yathayidam bhikkhave pamādo. Pamādo bhikkhave mahato anatthāya samvattati. Nāham bhikkhave aññam ekadhammampi, yo evam mahato atthāya samvattati, yathayidam bhikkhave appamādo, appamādo bhikkhave mahato anatthāya samvattatīti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitāni.

Dutiya pamādādivagga

Pucchā – dutiye panāvuso pamādādivagge paṭhamasuttādīni bhagavatā kathaṁ bhāsitāni.

Vissajjanā – dutiye bhante pamādādivagge ajjhattikam bhikkhave aṅganti karitvā nāññam ekaṅgampi samanupassāmi, yam evam mahato anatthāya samvattati, yathayidam bhikkhave pamādo. Pamādo bhikkhave mahato anatthāya samvattati. Ajjhattikam bhikkhave aṅganti karitvā nāññam ekaṅgampi samanupassāmi, yam evam mahato atthāya samvattati, yathayidam bhikkhave appamādo. Appamādo bhikkhave mahato atthāya samvattatīti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitāni.

Dasasutta

Pucchā – tattheva āvuso tettiṁsamādīnica dasasuttāni adhammadavagge ca dasasuttāni bhagavatā kathaṁ bhāsitāni.

Vissajjanā – tattheva bhante tettiṁsamādīni dasasuttāni ca adhammadavagge dasasuttāni ca ye te bhikkhave bhikkhū adhammaṁ “dhammo”ti dīpenti, te bhikkhave bhikkhū bahujanaahitāya paṭipannā bahujanaasukhāya bahuno janassa anatthāya ahitāya dukkhāya devamanussānam. Bahuñca te bhikkhave bhikkhū apuññam pasavanti, te cimam saddhammaṁ antaradhāpentīti evamādinā ca, ye te bhikkhave bhikkhū adhammaṁ “adhammo”ti dīpenti, te bhikkhave bhikkhū bahujanaahitāya paṭipannā bahujanaasukhāya bahujano janassa atthāya hitāya sukhāya devamanussānam. Bahuñca te bhikkhave bhikkhū puññam pasavanti, te cimam saddhammaṁ ṭhapentīti evamādinā ca bhante bhagavatā bhāsitāni.

Ekapuggalavagga

Pucchā – ekapuggalavagge āvuso bhagavatā kīdisī dhammadesanāyo desitā.

Vissajjanā – ekapuggalavagge bhante bhagavatā ekapuggalo bhikkhave loke uppajjamāno uppajjati bahujanahitāya bahujanasukhāya lokānukampāya atthāya hitāya sukhāya devamanussānam. Katamo ekapuggalo, tathāgato arahaṁ sammāsambuddho, ayam kho bhikkhave ekapuggalo loke uppajjamāno uppajjati bahujanahitāya bahujanasukhāya lokānukampāya atthāya hitāya sukhāya devamanussānanti evamādikā bhagavatā dhammadesanāyo desitā.

Etadaggavagga

Aññāsikonḍañña vatthu

Pucchā – etadavagge āvuso āgatesu ekacattālīsāya theresu āyasmā aññāsikonḍaññatthero katham bhagavatā etadaggatthāne ṭhapito.

Vissajjanā – etadaggavagge bhante āgatesu ekacattālīsāya mahātheresu “etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam rattaññūnam yadidam aññāsikonḍañño”ti, evam kho bhante āyasmā aññāsikonḍaññatthero bhagavatā etadaggatthāne ṭhapito.

Aggasāvakavatthu

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye ekakanipāte etadaggavagge āgatesu ekacattālīsāya mahātheresu āyasmā ca sāriputtathero dhammasenāpati paṭhamo aggasāvako āyasmā ca mahāmoggallānatthero dutiyo aggasāvako katham etadaggatthāne ṭhapito.

Vissajjanā – āyasmā bhante sāriputtathero dhammasenāpati “etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam mahāpaññānam yadidam sāriputto”ti. Āyasmā pana mahāmoggallānatthero “etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam iddhimantānam yadidam mahāmoggallāno”ti. Evam kho bhante bhagavatā etadaggatthāne ṭhapito.

Idam te āsanam vīra, paññattam tavanucchavim;
Mama cittam pasādento, nisīda pupphamāsane.

Ye vata loke arahanto vā arahattamaggam vā samāpannā, ayam tesam bhikkhu aññataro.

Yamnūnāhaṁ imam bhikkhum upasaṅkamitvā pañham puccheyyam.

Ye dhammā hetuppabhavā,
Tesam hetum tathāgato;
Āha tesañca yo nirodho,
Evamvādī mahāsamaṇo –

Labheyyāma mayam bhante bhagavato santike pabbajam, labheyyāma upasampadam.

Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam mahāpaññānam yadidam sāriputto.

Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam iddhimantānam yadidam mahāmoggallāno.

Mahākassapavatthu

Pucchā – āyasmā pana āvuso mahākassapathero paṭhamamahāsaṃgītikāle pāmokkhasaṅghanāyakabhūto bhagavatā kathaṁ etadaggatthāne ṭhapito.

Vissajjanā – āyasmā bhante mahākassapathero paṭhamamahāsaṃgītikāle saṅghapāmokkhabhūto “etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam dhutavādānam yadidam mahākassapo”ti. Evam kho bhante bhagavatā etadaggatthāne ṭhapito.

Anuruddhattheravatthu

Pucchā – tenāvuso...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye ekakanipāte etadaggavagge āgatesu ekacattālīsāya mahātheresu āyasmā anuruddhatthero kathaṁ etadaggatthāne ṭhapito.

Vissajjanā – āyasmā bhante anuruddhatthero “etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam dibbacakkhukānam yadidam anuruddho”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggatthāne ṭhapito.

Sīvalivatthu

Pucchā – āyasmā pana āvuso sīvalitthero bhagavatā kathaṁ etadaggatthāne ṭhapito.

Vissajjanā – āyasmā bhante sīvalitthero “etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam lābhīnam yadidam sīvalī”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggatthāne ṭhapito.

Sammāsambuddho vata so bhagavā, yo imassa evarūpassa dukkhassa pahānāya dhammam deseti.

Suppaṭipanno vata tassa bhagavato sāvakasaṅgho, yo imassa evarūpassa dukkhassa pahānāya paṭipanno.

Susukham vata nibbānam, yatthidam evarūpam dukkham na samvijjati –

“Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam lābhīnam yadidam sīvalī” hu –

Ānandātheravatthu

Pucchā – āyasmā pana āvuso ānandathero dhammadbhāṇḍāgāriko paṭhamamahāsaṃgītikāle dhammavissajjakatherabhūto kathaṁ bhagavatā etadaggatthāne ṭhapito.

Vissajjanā – āyasmā bhante ānandathero dhammadbhāṇḍāgāriko paṭhamamahāsaṃgītikāle dhammavissajjakabhūto “etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam bahussutānam yadidam ānando. Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam satimantānam yadidam ānando. Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam gatimantānam yadidam ānando. Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam dhitimantānam yadidam ānando. Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam upaṭṭhākānam yadidam ānando”ti evam kho bhante bhagavatā pañcasu etadaggatthānesu ṭhapito.

Satasahassena me kītam,
Satasahassena māpitaṁ;
Sobhanam nāma uyyānam;
Paṭiggaṇha mahāmuni –

“Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam bahussutānam. Satimantānam. Gativitānam. Dhitimantānam. Upatthākānam yadidam ānando” –

Upālivatthu

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena anguttaranikāye ekakanipāte etadaggavagge āgatesu ekacattālīsāya mahātheresu āyasmā upālitthero paṭhamamahāsaṃgītikāle vinayavissajjakabhūto kathaṁ etadaggaṭṭhāne ṭhapito.

Vissajjanā – āyasmā bhante upālitthero paṭhamamahāsaṃgītikāle vinayavissajjakabhūto “etadaggam bhikkhave mama sāvakānam bhikkhūnam vinayadharānam yadidam upāli”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggaṭṭhāne ṭhapito.

Vinayo vāsayo mayham,
Vinayo ṭhānacañkamam;
Kappemi vinaye vāsam,
Vinayo mama gocaro.

Mahāpajāpatigotamītherīvatthu

Pucchā – etadaggavagge āvuso āgatāsu terasatu therīsu mahāpajāpati gotamītherī kathaṁ bhagavatā etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

Vissajjanā – etadaggavagge bhante āgatāsu terasatu therīsu mahāpajāpatigotamītherī “etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam rattaññūnam yadidam mahāpajāpati gotamī”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

“Etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam rattaññūnam yadidam mahāpajāpatigotamī” –

Pucchā – khemātherī pana āvuso aggasāvikā bhagavatā kathaṁ etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

Vissajjanā – khemātherī bhante paṭhamā aggasāvikā “etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam mahāpaññānam yadidam khemā”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

“Ye rāgarattānupatanti sotam,
Sayamkataṁ makkaṭova jālam,
Etampi chetvāna vajanti dhīrā;
Anapekkhino sabbadukkham pahāya” –

“Etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam mahāpaññānam yadidam khemā” –

Pucchā – uppalavanaṇā pana āvuso therī dutiyaaggasāvikā bhagavatā kathaṁ etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

Vissajjanā – uppalavanaṇā bhante therī dutiyaaggasāvikā “etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam iddhimantīnam yadidam uppalavanaṇā”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

“Etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam iddhimantīnam yadidam uppalavanaṇā” –

Paṭācārātherībhikkhunīmavatthu

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye ekakanipāte etadaggavagge āgatāsu terasatu therīsu paṭācārānāma therī katham etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

Vissajjanā – etadaggavagge bhante āgatāsu terasatu therikāsu paṭācārā therī “etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam vinayadharānam yadidam paṭācārā”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

“Ubho puttā kālaṅkatā,
Panthe mayham patī mato;
Mātāpitā ca bhātā ca,
Ekacitakasmīm ḍayhare” –

“Catūsu samuddesu jalam parittakaṇ,
Tato bahum assujalam anappakam;
Dukkhena phuṭṭhassa narassa socanā,
Kīm kāraṇā amma tuvam pamajasi” –

“Na santi puttā tāṇāya,
Na pitā nāpi bandhavā;
Antakenādhipannassa,
Natthi nātīsu tāṇatā;
Etamatthavasam nātvā, paṇḍito sīlasamvuto;
Nibbānagamanam maggam, khippameva visodhaye” –

“Yo ca vassasataṁ jīve,
Apassam udayabbayam;
Ekāham jīvitam seyyo,
Passato udayabbayam” –

“Etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam vinayadharānam yadidam paṭācārā” –

Dhammadinnātherībhikkhunīmavatthu

Pucchā – dhammadinnā pana āvuso therī bhagavatā katham etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

Vissajjanā – dhammadinnā bhante therī “etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam dhammadathikānam yadidam dhammadinnā”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

“Yassa pure ca pacchā ca,
Majjhēca natthi kiñcanam;
Akiñcanam anādānam,
Tamaham brūmi brāhmaṇam” –

“Etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam dhammadathikānam yadidam dhammadinnā” –

Yasodharātherībhikkhunīmavatthu

Pucchā – bhaddakaccānānāma āvuso yasodharātherī bhagavatā kathaṁ etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

Vissajjanā – bhaddakaccānā bhante yasodharātherī bhagavatā “etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam mahābhiññapattānam yadidam bhaddakaccānā”ti. Evaṁ kho bhante etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

“Etadaggam bhikkhave mama sāvikānam bhikkhunīnam mahābhiññapattānam yadidam bhaddakaccānā” –

Tapussabhallikavatthu

Pucchā – aṅguttaranikāye āvuso etadaggavagge āgatesu ekādasasu upāsakesu tapussabhallikānāma vāṇijā bhagavatā kathaṁ etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

Vissajjanā – tapussabhallikā bhante vāṇijā “etadaggam bhikkhave mama sāvakānam upāsakānam paṭhamam saraṇam gacchantānam yadidam tapussabhallikā vāṇijā”ti, evam kho bhante bhagavatā etadaggaṭṭhāne ṭhapitā.

“Ete bhante mayam bhagavantam saraṇam gacchāma dhammañca, upāsake no bhagavā dhāretu ajjatagge pāṇupete saraṇam gate” hu –

“Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam upāsakānam paṭhamam saraṇam gacchantānam yadidam tapussabhallikā vāṇijā” –

Anāthapiṇḍakavatthu

Pucchā – tenāvuso bhagavatā arahatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye ekakanipāte etadaggavagge āgatesu ekādasasu upāsakesu sudatto gahapati anāthapiṇḍiko kathaṁ etadaggaṭṭhāne ṭhapito.

Vissajjanā – etadaggavagge bhante āgatesu ekādasasu upāsakesu sudatto gahapati anāthapiṇḍiko “etadaggam bhikkhave mama sāvakānam upāsakānam dāyakānam yadidam sudatto gahapati anāthapiṇḍiko”ti. Evaṁ kho bhante bhagavatā etadaggaṭṭhāne ṭhapito.

Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam upāsakānam dāyakānam yadidam sudatto gahapati anāthapiṇḍiko –

Sūrambaṭṭhaupāsakāvatthu

Pucchā – sūrambaṭṭho nāma āvuso upāsako bhagavatā kathaṁ etadaggaṭṭhāne ṭhapito.

Vissajjanā – sūrambaṭṭho upāsako “etadaggam bhikkhave mama sāvakānam upāsakānam aveccappasannānam yadidam sūrambaṭṭho”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggaṭṭhāne ṭhapito.

“Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam upāsakānam aveccappasannānam yadidam sūrambaṭṭho” hu –

Sujātā upāsikāvatthu

Pucchā – etadaggavagge āvuso āgatāsu dasasu upāsikāsu sujātānāma upāsikā seniyadhītā kathaṁ

bhagavatā etadaggatīhāne ṭhāne.

Vissajjanā – sujātā bhante seniyadhītā “etadaggam bhikkhave mama sāvikānam upāsikānam paṭhamam saraṇam gacchantīnam yadidam sujātā seniyadhītā”ti, evam kho bhante bhagavatā etadaggatīhāne ṭhāne.

“Etā mayam bhante bhagavantam saraṇam gacchāma dhammañca bhikkhusaṅghañca, upāsikāyo no bhagavā dhāretu ajjatagge pāṇupetā saraṇam gatā” hu –

“Etadaggam bhikkhave mama sāvikānam upāsikānam paṭhamam saraṇam gacchantīnam yadidam sujātā seniyadhītā” –

Visākhā upāsikāvatthu

Pucchā – visākhā pana āvuso upāsikā katham bhagavatā etadaggatīhāne ṭhāne.

Vissajjanā – visākhā bhante upāsikā migāramātā “etadaggam bhikkhave mama sāvikānam upāsikānam dāyikānam yadidam visākhā migāramātā”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggatīhāne ṭhāne.

“Etadaggam bhikkhave mama sāvikānam upāsikānam dāyikānam yadidam visākhā migāramātā” hu –

Khujuttarā upāsikāvatthu

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye ekakanipāte etadaggavagge āgatāsu dasasu upāsikāsu khujuttarānāma upāsikā katham etadaggatīhāne ṭhāne.

Vissajjanā – etadaggavagge bhante āgatāsu dasasu upāsikāsu khujuttarā upāsikā “etadaggam bhikkhave mama sāvikānam upāsikānam bahussutānam yadidam khujuttarā”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggatīhāne ṭhāne.

“Etadaggam bhikkhave mama sāvakānam upāsikānam bahussutānam yadidam khujuttarā” hu –

Kālīupāsikāvatthu

Pucchā – kālīnāma āvuso upāsikā kuraraghārikā katham bhagavatā etadaggatīhāne ṭhāne.

Vissajjanā – kālī bhante upāsikā kuraraghārikā “etadaggam bhikkhave mama sāvikānam anussavappasannānam yadidam kālī upāsikā kuraraghārikā”ti evam kho bhante bhagavatā etadaggatīhāne ṭhāne.

“Etadaggam bhikkhave mama sāvikānam upāsikānam anussavappasannānam yadidam kālī upāsikā kuraraghārikā” –

Aṭṭhānapāli

Pucchā – sakalāpi āvuso aṭṭhānapāli bhagavatā katham bhāsitā.

Vissajjanā – aṭṭhānametam bhikkhave anavakāso, yam diṭṭhisampanno puggalo kañcisaṅkhāram

niccato upagaccheyya, netam ṭhānam vijjati. ṭhānañca kho etam bhikkhave vijjati, yañ puthujano kañcisañkhāram niccato upagaccheyya, ṭhānametam vijjatīti evamādinā bhante bhagavatā sakalāpi aṭṭhānapāli bhāsitā.

Ekadhammapāli paṭhamavagga

Pucchā – ekadhammapāliyam āvuso paṭhamavagge kīdisī dhammadesanā bhagavatā desitā.

Vissajjanā – ekadhammapāliyam bhante paṭhamavagge “ekadhammo bhikkhave bhāvito bahulikato ekantanibbidāya virāgāya nirodhāya upasamāya abhiññāya sambodhāya nibbānāya samvattati. Katamo ekadhammo, buddhānussati, ayam kho bhikkhave ekadhammo bhāvito bahulikato ekantanibbidāya virāgāya nirodhāya upasamāya abhiññāya sambodhāya nibbānāya samvattati”ti evamādikā bhagavatā dhammadesanā desitā.

Pucchā – dutiyavagge pana āvuso bhagavatā kīdisī dhammadesanāyo desitā.

Vissajjanā – dutiyavagge bhante bhagavatā “nāham bhikkhave aññam ekadhammampi samanupassāmi, yena anuppannā vā akusalā dhammā uppajjanti, uppannā vā akusalā dhammā bhiyyobhāvāya vepullāya samvattanti, yathayidam bhikkhave micchādiṭṭhi. Micchādiṭṭhikassa bhikkhave anuppannā ceva akusalā dhammā uppajjanti, uppannā ca akusalā dhammā bhiyyobhāvāya vepullāya samvattantī”ti. Evamādikā bhagavatā dhammadesanāyo desitā.

Tatiyavagga

Pucchā – tatiyavagge pana āvuso pañcamādīni aṭṭha suttāni bhagavatā katham bhāsitāni.

Vissajjanā – tatiyavagge bhante pañcamādīni aṭṭhasuttāni “durakkhāte bhikkhave dhammadvinaye yo ca samādapeti, yañca samādapeti, yo ca samādapito tathattāya paṭipajjati. Sabbete bahum apuññam pasavanti. Tamkissahetu, durakkhābhattā bhikkhave dhammassa. Svākkhāte bhikkhave dhammadvinaye yo ca samādapeti, yañca samādapeti, yo ca samādapito, tathattāya paṭipajjati, sabbete bahum puññam pasavanti. Tamkissahetu svākkhātattā bhikkhave dhammassā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitāni.

Apara accharāsaṅghātavagga

Pucchā – aparaaccharāsaṅghātavagge pana āvuso bhagavatā kīdisī dhammadesanāyo desitā.

Vissajjanā – aparaaccharāsaṅghātavagge bhante “accharāsaṅghātamattampi ce bhikkhave bhikkhu paṭhamam jhānam bhāveti, ayam vuccati bhikkhave bhikkhu arittajjhāno viharati satthusāsanakaro ovādapatiñkaro amogham rāṭṭhapiṇḍam bhuñjati, ko pana vādo ye nañ bahulikarontī”ti evamādikā bhante bhagavatā dhammadesanāyo desitā.

Kāyagatāsativagga

Pucchā – sakalopi āvuso kāyagatāsativaggo bhagavatā katham bhāsito.

Vissajjanā – yassa cassaci bhikkhave mahāsamuddo cetasā phuṭo, antogadhā tassa kunnadiyo yākāci samuddaṅgamā, evameva bhikkhave yassa cassaci kāyagatāsatī bhāvitā bahulikatā, antogadhā tassa kusalā dhammā yekeci vijjābhāgiyā”ti evamādinā bhante bhagavatā sakalopi kāyagatāsativaggo bhāsito.

Amatavagga

Pucchā – sakalopi āvuso amatavaggo bhagavatā katham bhāsato.

Vissajjanā – amataṁ te bhikkhave na paribhuñjanti, ye kāyagatāsatīṁ na paribhuñjanti. Amataṁ te bhikkhave paribhuñjanti, ye kāyagatāsatīṁ paribhuñjanti. Amataṁ te bhikkhave aparibhuttam, yesam kāyagatāsatī aparibhuttā. Amataṁ te bhikkhave paribhuttam, yesam kāyagatāsatī paribhuttāti evamādinā bhante bhagavatā sakalopi amatavaggo bhāsito.

Kammakaraṇavagga, vajjasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye dukanipāte kammakaraṇavagge paṭhamam vajjasuttam kattha kassa kathañca bhāsitaṁ.

Vissajjanā – sāvatthiyam bhante sambahulānam bhikkhūnam “dvemāni bhikkhave vajjāni. Katamāni dve diṭṭhadhammadmikañca vajjam samparāyikañca vajja”nti evamādinā bhagavatā bhāsitaṁ.

Tasmātiha bhikkhave evam sikkhitabbaṁ “diṭṭhadhammadmikassa vajjassa bhāyissāma, samparāyikassa vajjassa bhāyissāma, vajjabhīruno bhavissāma vajjabhayadassāvino”ti. Evañhi kho bhikkhave sikkhitabbaṁ.

Padhānasutta

Pucchā – tattheva āvuso dutiyam padhānasuttam bhagavatā kattha kassa kathañca bhāsitaṁ.

Vissajjanā – sāvatthiyamyeva bhante sambahulānam bhikkhūnam “dvemāni bhikkhave padhānāni durabhisambhavāni lokasmiṁ. Katamāni dve, yañca gihīnam agāram ajjhāvasataṁ cīvarapiṇḍapātasenāsanagilānapaccayabhesajjaparikkhārānuppādanatham padhānam, yañca agārasmā anagāriyam pabbajitānam sabbūpadhipatiñissaggattam padhānam. Imāni kho bhikkhave dve padhānāni durabhisambhavāni lokasmi”nti evamādinā bhagavatā bhāsitaṁ.

Tapanīyasutta

Pucchā – tattheva āvuso tapanīyasuttam bhagavatā katham bhāsitaṁ.

Vissajjanā – dveme bhikkhave dhammā tapanīyā. Katame dve, idha bhikkhave ekaccassa kāyaduccaritam kataṁ hoti, akataṁ hoti kāya sucaritam, vacīduccaritam kataṁ hoti, akataṁ hoti vacīsucaritam, manoduccaritam kataṁ hoti, akataṁ hoti manusucaritam. So “kāyaduccaritam me kata”nti tappati, “akataṁ me kāyasucarita”nti tappati. Vacīduccaritam (pa) “manoduccaritam me kata”nti tappati, “akataṁ me manusucarita”nti tappati. Ime kho bhikkhave dve dhammā tapanīyāti. Evam kho bhante bhagavatā bhāsitaṁ.

Atapanīyasutta

Pucchā – catuttham pana āvuso atapanīyasuttam bhagavatā katham bhāsitaṁ.

Vissajjanā – catuttham bhante atapanīyasuttam “dverme bhikkhave dhammā atapanīyā. Katame dve, idha bhikkhave ekaccassa kāyasucaritam kataṁ hoti, akataṁ hoti kāyaduccaritam. Vacīsucaritam kataṁ hoti, akataṁ hoti vacīduccaritam. Manusucaritam kataṁ hoti, akataṁ hoti manoduccaritam. So ‘kāyasucaritam me kata’nti na tappati, ‘akataṁ me kāyaduccarita’nti natappati. ‘Vacīsucaritam...pe...

manosucaritaṁ me kata'nti na tappati. ‘Akataṁ me manoduccarita'nti na tappati. Ime kho bhikkhave dve dhammā atapanīyā’’ti. Evam̄ kho bhante bhagavatā bhāsitam̄.

Upaññātasutta

Pucchā – pañcamam̄ pana āvuso upaññātasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vissajjanā – pañcamam̄ bhante upaññātasuttam̄ “dvinnāhaṁ bhikkhave dhammānam̄ upaññāsim̄. Yā ca asantuṭhitā kusalesu dhammesu, yā ca appatīvānitā padhānasmim̄. Appatīvāni sudāham̄ bhikkhave padahāmi ‘kāmam̄-taco ca nhāru ca aṭṭhi ca avasissatu upasussatu sarīre maṇsalohitam̄, yam̄ taṁ purisathāmena purisavīriyena purisaparakkamena pattaṁ, na taṁ apāpuṇītvā vīriyassa saṅṭhānam̄ bhavissatī’’ti. Evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam̄.

Cariyasutta

Pucchā – navamam̄ pana āvuso cariyasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vissajjanā – navamam̄ bhante cariyasuttam̄ “dveme bhikkhave dhammā sukkā lokam̄ pālenti. Katame dve, hirīca ottappañca. Ime kho bhikkhave dve sukkā dhammā lokam̄ na pāleyyum, nayidha paññāyetha ‘mātā’tivā ‘mātucchā’tivā ‘mātulānī’tivā ‘ācariyabhariyā’tivā ‘garūnam̄ dārā’ti’’vāti, evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam̄.

Adhikaraṇavagga, sattamasutta

Pucchā – adhikaraṇavagge pana āvuso sattamasuttam̄ bhagavatā kattha kam̄ ārabbha kismiṁ vatthusmim̄ kathañca bhāsitam̄.

Vissajjanā – sāvathhiyam̄ bhante jāṇussoṇim̄ brāhmaṇam̄ ārabbha bhāsitam̄. Jāṇussoṇi bhante brāhmaṇo bhagavantam̄ etadavoca “ko nu kho bho gotama hetu ko paccayo, yena midhekacce sattā kāyassa bhedā parammaraṇā apāyam̄ duggatiṁ vinipātam̄ nirayam̄ upapajjantī’’ti. Tasmiṁ bhante vatthusmim̄ “katattā ca brāhmaṇa akatattā ca evamidhekacce sattā kāyassa bhedā parammaraṇā apāyam̄ duggatiṁ vinipātam̄ nirayam̄ upapajjantī’’ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam̄.

Ko nu kho bho gotama hetu ko paccayo, yena midhekacce sattā kāyassa bhedā param maraṇā apāyam̄ duggatiṁ vinipātam̄ nirayam̄ upapajjanti.

“Katattāca brāhmaṇa akatattāca evamidhekacce sattā kāyassa bhedā param maraṇā apāyam̄ duggatiṁ vinipātam̄ nirayam̄ upapajjanti” –

Ko pana bho gotama hetu ko paccayo, yena midhekacce sattā kāyassa bhedā param maraṇā sugatiṁ saggam̄ lokam̄ upapajjanti –

Katattā ca brāhmaṇa akatattā ca evamidhekacce sattā kāyassa bhedā param maraṇā sugatiṁ saggam̄ lokam̄ upapajjanti.

Na kho aham̄ imassa bhotō gotamassa saṅkhittena bhāsitassa vitthārena attham̄ avibhattassa vitthārena attham̄ –

Sādhu me bhavaṁ gotamo tathā dhammam̄ desetu.

Aṭṭhasutta

Pucchā – tattheva āvuso aṭṭhasuttam bhagavatā katha kassa kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – sāvathiyam bhante āyasmato ānandassa “ekam̄senāham̄ ānanda akaraṇīyam vadāmi kāyaduccaritam manoduccarita” nti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

“Ekaṁsenāham̄ ānanda karaṇīyam vadāmi kāyasucaritam vacīsucaritam manosucaritam” –

Navamasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye dukanipāte adhikaraṇavagge navamasuttam bhāsitam.

Vissajjanā – akusalam bhikkhave pajahatha, sakkā bhikkhave akusalam pajahitum. Nocedam bhikkhave sakkā abhavissa akusalam pajahitum, nāham evam vadeyyam “akusalam bhikkhave pajahathā”ti. Yasmā ca kho bhikkhave sakkā akusalam pajahitum, tasmāham evam vadāmi “akusalam bhikkhave pajahathā”ti. Akusalañca hidam bhikkhave pahīnam ahitāya dukkhāya samvatteyya, nāham evamvadeyyam “akusalam bhikkhave pajahathā”ti. Yasmā ca kho bhikkhave akusalam pahīnam hitāya sukhāya samvattati, tasmāham evam vadāmi “akusalam bhikkhave pajahathā”ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam.

Dasamasutta, ekādasamasutta

Pucchā – tattheva āvuso dasamaekādasamasuttāni bhagavatā kathaṁ bhāsitāni.

Vissajjanā – tattheva bhante dasamaekādasamasuttāni “dveme bhikkhave dhammā saddhammassa sammosāya antaradhānāya samvattanti. Katame dve, dunnikkhittañca padabyañjanam attho ca dunnīto, dunnikkhittassa bhikkhave padabyañjanassa atthopi dunnayo hoti. Ime kho bhikkhave dve dhammā saddhammassa sammosāya antaradhānāya samvattantī”ti ca. “Dveme bhikkhave dhammā saddhammassa ṭhitiyā asammosāya anantaradhānāya samvattanti. Katame dve, sunikkhittañca padabyañjanam attho ca sunīto, sunikkhittassa bhikkhave padabyañjanassa atthopi sunayo hoti. Ime kho bhikkhave dve dhammā saddhammassa ṭhitiyā asammosāya anantaradhānāya samvattantī”ti ca. Evam kho bhante bhagavatā bhāsitāni.

Bālavagga

Dutiyasutta

Pucchā – bālavagge pana āvuso dutiyasuttam bhagavatā kathaṁ bhāsitam.

Vissajjanā – bālavagge bhante dutiyam suttam “dveme bhikkhave tathāgataṁ abbhācikkhanti. Katame dve, dutṭho vā dosantaro saddho vā duggahitena. Ime kho bhikkhave dve tathāgataṁ abbhācikkhantī”ti, evam kho bhante bhagavatā bhāsitam.

Tatiyasutta

Pucchā – tattheva āvuso tatiyasuttam bhagavatā kathaṁ bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante tatiyasuttam bhagavatā “dveme bhikkhave tathāgataṁ

abbhācikkhanti. Katame dve, yo ca bhāsitam alapitam tathāgatena ‘bhāsitam lapitam tathāgatenā’ti dīpeti. Yo ca bhāsitam lapitam tathāgatena ‘abhāsitam alapitam tathāgatenāti’ dīpeti. Ime kho bhikkhave dve tathāgatam abbhācikkhanti. Dveme bhikkhave tathāgatam nābbhācikkhanti. Katame dve, yo ca abhāsitam alapitam tathāgatena ‘abhāsitam alapitam tathāgatenā’ti dīpeti. Yo ca bhāsitam lapitam tathāgatena ‘bhāsitam lapitam tathāgatenā’ti dīpeti. Ime kho bhikkhave dve tathāgatam nābbhācikkhantī’ti, evam kho bhante bhagavatā bhāsitam.

Catutthavagga, pañcamasutta

Pucchā – tattheva āvuso catutthapañcamasuttāni bhagavatā katham bhāsitāni.

Vissajjanā – tattheva bhante catutthapañcamasuttāni “dveme bhikkhave tathāgatam abbhācikkhanti. Katame dve, yo ca neyyattham suttantam ‘nītattho suttanto’ti dīpeti, yo ca nītattham suttantam ‘neyyattho suttanto’ti dīpetī’ti, evamādinā bhagavatā bhāsitāni.

Samacittavagga, paṭhamasutta

Pucchā – samacittavagge āvuso paṭhamasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – samacittavagge bhante paṭhamasuttam “asappurisabhūmiñca vo bhikkhave desessāmi sappurisabhūmiñca, tam suṇātha sādhukam manasikarotha, bhāsissāmī”ti, evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam.

Dutiyasutta

Pucchā – tattheva āvuso dutiyasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante dutiyasuttam “dvinnāham bhikkhave na suppatikāra vadāmi. Katamesam dvinnam, mātu ca pitu cā’ti, evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Samacittasutta

Pucchā – tattheva āvuso pañcamam samacittasuttam kattha kassa kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – sāvatthiyam bhante sambahulānam bhikkhūnam “ajjhattasamyojanañca āvuso puggalam desessāmi bahiddhāsamyojanañca, tam suṇātha

Sādhukam manasikarothā”ti, evamādinā bhante āyasmatā sāriputta therena dhammasenāpatinā bhāsitam.

Ovāda

Pucchā – kathañca āvuso tattha bhagavā ovādam adāsi.

Vissajjanā – tattha bhante bhagavā “tasmātiha sāriputta evam sikkhitabba ‘santindriyā bhavissāma santamānasā’ti. Evañhi vo sāriputta sikkhitabba”nti evamādinā ovādamadāsi.

“Eso bhante āyasmā sāriputto pubbārāme migāramātupāsā de bhikkhūnam ajjhattasamyojanañca puggalam deseti bahiddhā samyojanañca” –

Sādhu bhante bhagavā yena āyasmā sāriputto tenupasaṅkamatu anukampam upādāya.

Tā kho pana sāriputta devatā dasapi hutvā vīsampi hutvā tiṁsampi hutvā cattālīsampi hutvā paññāsampi hutvā saṭṭhipi hutvā āraggakotinitudanamattepi tiṭṭhanti, na ca aññamaññam byābhādhenti—

Tasmātiha sāriputta evam sikkhitabbam santindriyā bhavissāma santamānasā.

Parisavagga

Uttānasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye dukaniपāte parisavagge paṭhamam uttānasuttam katham bhāsitam.

Vissajjanā – paṭhamam bhante uttānasuttam “dvemā sikkhave parisā, katamā dve, uttānā ca parisā gambhīrā ca parisā, katamā ca bhikkhave uttānā parisā, idha bhikkhave yassam parisāyam bhikkhū uddhatā honti unnaṭā capalā mukharā vikiṇṇavācā muṭṭhassatī asampajānā asamāhitā vibbhantacittā pākatindriyā. Ayam vuccati bhikkhave uttānā parisā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Soparisattaka

Etadaggam bhikkhave imāsaṁ dvinnam parisānam yadidam gambhīrā parisā.

Anaggavatīsutta

Pucchā – tattheva āvuso tatiyam anaggavatīsuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante tatiyam anaggavatīsuttam “dvemā bhikkhave parisā. Katamā dve, anaggavatī ca parisā aggavatī ca parisā. Katamā ca bhikkhave anaggavatī parisā, idha bhikkhave yassam parisāyam therā bhikkhū bāhulikā honti sāthalikā, okkamane pubbaṅgamā, paviveke nikkhittadhrū, na vīriyam ārabhanti appattassa pattiyā anadhigatassa adhigamāya asacchikabhassa sacchikiriyā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Okkācitavinītasutta

Pucchā – tattheva āvuso chaṭṭham okkācitavinītasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante chaṭṭham okkācitavinītasuttam “dvemā bhikkhave parisā. Katamā dve, okkācitavinītā parisā no paṭipucchāvinītā, paṭipucchā vinītā parisā no okkācitavinītā”ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam.

Puggalavagga

Asantasannivāsasutta

Pucchā – puggalavagge āvuso ekādasamam asantasannivāsasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – puggalavagge bhante ekādasamam asantasannivāsasuttam “asantasannivāsañca vo bhikkhave desessāmi santasannivāsañca, tam suṇātha, sādhukam manasikarotha bhāsissāmi”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Sukhavagga

Pucchā – sukhavagge pana āvuso bhagavatā kīdisī dhammadesanāyo desitā.

Vissajjanā – sukhavagge bhante bhagavatā “dvemāni bhikkhave sukhāni. Katamāni dve, gihisukhañca pabbajitasukhañca, imāni kho bhikkhave dve sukhāni. Etadaggam bhikkhave imesam dvinnam sukhānam yadidañ pabbajitasukha”ti evamādikā dhammadesanāyo desitā.

Āyācanavagga

Pucchā – āyācanavagge pana āvuso bhagavatā paṭhamādīni cattāri suttāni kathām bhāsitāni.

Vissajjanā – āyācanavagge bhante paṭhamādīni cattāri suttāni “saddho bhikkhave bhikkhu evam sammā āyācamāno āyāceyya tādiso homi, yādisā sāriputtamoggallānā”ti, evamādinā bhagavatā bhāsitāni.

Avaṇṇārahasutta

Pucchā – tattheva āvuso pañcamam avaṇṇārahasuttam bhagavatā kathām bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante pañcamam avaṇṇārahasuttam “dvīhi bhikkhave dhammehi samannāgato bālo abyatto asappuriso etam upahatam attānam pariharati, sāvajjo ca hoti sānuvajjo ca viññūnam, bahuñca apuññam pasavatī”ti, evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Appasādanīyasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye duknipāte āyācanavagge chaṭṭham appasādanīyasuttam kathām bhāsitam.

Vissajjanā – chaṭṭham bhante appasādanīyasuttam “dvīhi bhikkhave dhammehi samannāgato bālo abyatto asappuriso etam upahatam attānam pariharati, sāvajjo ca hoti sānuvajjo ca viññūnam, bahuñca apuññam pasavati. Katamehi dvīhi, ananuvicca apariyogāhetvā appasādanīye ṭhāne pasādañ upadāmseti, ananuvicca apariyo gāhetvā pasādanīye ṭhāne appasādañ upadāmsetī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Mātāpitusutta

Pucchā – tattheva āvuso sattamam mātāpitusuttam bhagavatā kathām bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante sattamam mātāpitusuttam “dvīsu bhikkhave micchā paṭipajjamāno bālo abyatto asappuriso etam upahatam attānam pariharati, sāvajjo ca hohi sānuvajjo ca viññūnam, bahuñca apuññam pasavati. Katamesu dvīsu, mātari ca pitari cā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Tathāgatasutta

Pucchā – tattheva āvuso aṭṭhamam tathāgatasuttam bhagavatā kathām bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante aṭṭhamam tathāgatasuttam “dvīsu bhikkhave micchāpaṭipajjamāno bālo abyatto asappuriso etam upahatam attānam pariharati, sāvajjo ca hoti sānuvajjo ca viññūnam, bahuñca apuññam pasavati. Katamesu dvīsu, tathāgate ca tathāgatasāvake cā”ti evamādinā bhagavatā

bhāsitam.

Tikanipāta

Bālavagga, bhayasutta

Pucchā – tikanipāte pana āvuso paṭhamam bhayasuttam bhagavatā kattha kassa kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – sāvathiyam bhante sambahulānam “yāni kānici bhikkhave bhayāni uppajjanti, sabbāni tāni bālato uppajjanti no pañditato. Ye keci uppaddavā uppajjanti, sabbete bālato uppajjanti no pañditato. Yekuci upasaggā uppajjanti, sabbete bālato uppajjanti no pañditato”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Cintīsutta

Pucchā – tattheva āvuso tatiyam cintīsuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante cintīsuttam “tūṇimāni bhikkhave bālassa bālalakkhaṇāni bālanimittāni bālāpadānāni. Katamāni tīṇi, idha bhikkhave bālo duccintitacintī ca hoti dubbhāsitabhāsī ca dukkaṭakammakārī cā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Accayasutta

Pucchā – tattheva āvuso catutthaṁ accayasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante catutthaṁ accayasuttam “tīhi bhikkhave dhammehi samannāgato bālo veditabbo. Katamehi tīhi, accayam accayato disvā yathādhammaṁ nappaṭikaroti, parassa kho pana accayam desentassa yathādhammaṁ nappaṭiggaṇhātī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Malasutta

Pucchā – tattheva āvuso dasamaṁ malasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante dasamaṁ malasuttam “tīhi bhikkhave dhammehi samannāgato tayo male appahāya yathābhataṁ nikkhitto evam niraye. Katamehi tīhi, dussilo ca hoti, dussilyamalañcassa appahīnam hoti. Issukī ca hoti, issāmalañcassa appahīnam hoti. Maccharī ca hoti, maccharamalañcassa appahīnam hotī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Rathakāravagga, nātasutta

Pucchā – rathakāravagge pana āvuso paṭhamam nātasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – paṭhamam bhante nātasuttam “tīhi bhikkhave dhammehi samannāgato nāto bhikkhu bahujanaahitāya paṭipanno hoti bahujana dukkhāya bahuno janassa anatthāya ahitāya dukkhāya devamanussānam. Katamehi tīhi, ananulomike kāyakamme samādapeti, ananulomike vacīkamme samādapeti, ananulomikesu dhammesu samādapeti”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Āsaṁsasutta

Pucchā – tattheva āvuso tatiyam āsaṁsasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante tatiyam āsaṁsasuttam “tayome bhikkhave puggalā santo samvijjamānā lokasmīm. Katame tayo nirāso āsaṁso”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Sacetanasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena anguttaranikāye tikanipāte rathakāravagge pañcamam sacetanasuttam kattha kassa kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – bārāṇasiyam bhante sambahulānam bhikkhūnam ārabba “bhūtapubbaṁ bhikkhave rājā ahosi sacetano nāma, atha kho bhikkhave rājā sacetano rathakāram āmantesi ito me samma rathakāra channam māsānam paccayena saṅgāmo bhavissati sakkhissasi me samma rathakāra navam cakkayugam kātu”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Apaññakasutta

Pucchā – tattheva āvuso chaṭṭham apanñakasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – chaṭṭham bhante apanñakasuttam “tīhi bhikkhave dhammehi samannāgato bhikkhu apanñakapaṭipadaṁ paṭipanno hoti, yoni cassa āraddhā hoti āsavānam khayāya. Katamehi tīhi, idha bhikkhave bhikkhu indriyesu guttadvāro hoti, bhojane mattaññū hoti, jāgariyamanuyutto hotī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Devalokasutta

Pucchā – tattheva āvuso aṭṭhamam devalokasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante aṭṭhamam devalokasuttam “sace vo bhikkhave aññatitthiyā paribbājakā evam puccheyyūm “devalokūpapattiyā āvuso samaṇe gotame brahmacariyam vussathā”ti. Nanu tumhe bhikkhave evam puṭṭhā aṭṭiyeyyātha harāyeyyātha jiguccheyyāthā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Paṭhama pāpañikasutta

Pucchā – tattheva āvuso navamam paṭhamapāpañikasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante navamam paṭhamapāpañikasuttam “tīhi bhikkhave angehi samannāgato pāpañiko abhabbo anadhigataṁ vā bhogam adhigantum, adhigataṁ vā bhogam phātiṁ kātum. Katamehi tīhi, idha bhikkhave pāpañiko pubbañhasamayaṁ na sakkaccaṁ kammantam adhiṭṭhātī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Puggalavagga

Gilānasutta

Pucchā – puggalavagge pana āvuso dutiyam gilānasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – puggalavagge bhante dutiyam gilānasuttam “tayome bhikkhave gilānā santo samvijjamānā lokasmīm. Katame tayo, idha bhikkhave ekacco gilāno labhanto vā sappāyāni bhojanāni alabhanto vā sappāyāni bhojanāni, labhanto vā sappāyāni bhesajjāni alabhanto vā sappāyāni bhesajjāni, labhanto vā patirūpaṁ upaṭṭhākam alabhanto vā patirūpaṁ upaṭṭhākam vuṭṭhāti tamhā ābādhā”ti

evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Bahukārasutta

Pucchā – tattheva āvuso catutthaṁ bahukārasuttam bhagavatā kathaṁ bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante catutthaṁ bahukārasuttam “tayo me bhikkhave puggalā puggalassa bahukārā. Katame tayo, yaṁ bhikkhave puggalaṁ āgamma puggalo buddham saraṇam gato hoti, dhammam saraṇam gato hoti, saṅgham saraṇam gato hoti. Ayam bhikkhave puggalo imassa puggalassa bahukāro”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Jigucchitabbasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā jānatā passatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye tikanipāte puggalavagge sattamam jigucchitabbasuttam kathaṁ bhāsitam.

Vissajjanā – sattamam bhante jigucchitabbasuttam “tayome bhikkhave puggalā santo samvijjamānā lokasmīm. Katame tayo, atthi bhikkhave puggalo jigucchitabbo na sevitabbo na bhajitabbo na payirupāsitabbo, atthi bhikkhave puggalo ajjhupekkhitabbo na sevitabbo na bhajitabbo na payirupāsitabbo, atthi bhikkhave puggalo sevitabbo bhajitabbo payirupāsitabbo”ti evam kho bhante bhagavatā bhāsitam.

Pucchā – kathañcāvuso tattha bhagavatā jigucchitabbo puggalo nasevitabbo nabhajitabbo na payirupāsitabbo pakāsito.

Vissajjanā – “katamo ca bhikkhave puggalo jigucchitabbo na sevitabbo na bhajitabbo na payirupāsitabbo. Idha bhikkhave ekacco dussilo hoti pāpadhammo asucisaṅkassarasamācāro paṭicchannakammanto assamaṇo samaṇapaṭiñño abrahmacārī brahmacāripaṭiñño antopūti avassuto kasambujāto, evarūpo bhikkhave puggalo jigucchitabbo na sevitabbo na bhajitabbo na payirupāsitabbo”ti evamādinā bhante bhagavatā jigucchitabbo na sevitabbo na bhajitabbo na payirupāsitabbo puggalo pakāsito.

Pucchā – kathaṁ panāvuso tattha bhagavatā ajjhupekkhitabbo puggalo na sevitabbo na bhajitabbo na payirupāsitabbo pakāsito.

Vissajjanā – katamo ca bhikkhave puggalo ajjhupekkhitabbo na sevitabbo na bhajitabbo na payirupāsitabbo, idha bhikkhave ekacco puggalo kodhano hoti upāyāsabahulo, appampi vutto samāno abhisajjati kuppati byāpajjati patitthīyati, kopañca dosañca appaccayañca pātukaroti”ti evamādinā bhante bhagavatā tattha ajjhupekkhitabbo na sevitabbo na bhajitabbo na payirupāsitabbo puggalo pakāsito.

Pucchā – kathaṁ panāvuso tattha bhagavatā sevitabbo puggalo bhajitabbo payirupāsitabbo pakāsito.

Vissajjanā – “katamo ca bhikkhave puggalo sevitabbo bhajitabbo payirupāsitabbo, idha bhikkhave ekacco puggalo sīlavā hoti kalyāṇadhammo, evarūpo bhikkhave puggalo sevitabbo bhajitabbo payirupāsitabbo”ti evamādinā bhante tattha bhagavatā sevitabbo puggalo bhajitabbo payirupāsitabbo pakāsito.

Gūthabhāṇīsutta

Pucchā – tattheva āvuso puggalavagge aṭṭhamam gūthabhāṇīsuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante puggalavagge aṭṭhamam gūthabhāṇīsuttam “tayo me bhikkhave puggalā santo samvijjamānā lokasmiṃ. Katame tayo, gūthabhāṇī pupphabhāṇī madhubhāṇī”ti evam kho bhagavatā bhāsitam.

Gūthabhāṇīpuggala

Pucchā – kathañcāvuso tattha bhagavatā gūthabhāṇīpuggalo pakāsito.

Vissajjanā – katamo ca bhikkhave puggalo gūthabhāṇī, idha bhikkhave ekacco puggalo sabhaggato vā parisaggato vā nātimajjhagatovā pūgamajjhagatovā rājakulamajjhagatovā abhinīto sakhipuṭho “ehambho purisa yam jānāsi, tam vadehī”ti. So ajānam vā āha “jānāmī”ti, jānam vā āha “na jānāmī”ti, apassam vā āha “passāmī”ti, passam vā āha “na passāmī”ti. Iti attahetu vā parahetu vā āmisakiñcikkhahetu vā sampajānamusā bhāsitā hoti. Ayam vuccati bhikkhave puggalo gūthabhāṇīti, evam kho bhante tattha bhagavatā gūthabhāṇīpuggalo pakāsito.

Pupphabhāṇīpuggala

Pucchā – katham panāvuso tattha bhagavatā pupphabhāṇīpuggalo pakāsito.

Vissajjanā – katamo ca bhikkhave puggalo pupphabhāṇī, idha bhikkhave ekacco puggalo sabhaggato vā parisaggato vā nātimajjhagato vā pūgamajjhagatovā rājakulamajjhagato vā abhinīto sakhipuṭho “ehambho purisa yam pajānāsi, tam vadehī”ti. So ajānam vā āha “na jānāmī”ti, jānam vā āha “jānāmī”ti, apassam vā āha “na passāmī”ti, passam vā āha “passāmī”ti, iti attahetu vā parahetu vā āmisakiñcikkhahetu vā na sampajānamusā bhāsitā hoti, ayam vuccati bhikkhave puggalo pupphabhāṇīti, evam kho bhante tattha bhagavatā pupphabhāṇīpuggalo pakāsito.

Madhubhāṇīpuggala

Pucchā – katham panāvuso tattha bhagavatā madhubhāṇī puggalo pakāsito.

Vissajjanā – katamo ca bhikkhave puggalo madhubhāṇī, idha bhikkhave ekacco puggalo pharusam vācam pahāya pharusāya vācāya paṭivirato

Hotīti evamādinā bhante bhagavatā tattha madhubhāṇī puggalo pakāsito.

Andhasutta

Pucchā – tattheva āvuso puggalavagge navamam andhasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante puggalavagge navamam andhasuttam “tayome bhikkhave puggalā santo samvijjamānā lokasmiṃ. Katame tayo andho ekacakku dvicakkhu”ti, evam kho bhante bhagavatā bhāsitam.

Pucchā – kīdiso āvuso puggalo tattha bhagavatā andho akkhāto.

Vissajjanā – yassa bhante bhogesu ceva dhammesu ca paññācakkhu natthi, ediso bhante puggalo tattha bhagavatā andho akkhāto.

Pucchā – kīdiso pana āvuso puggalo tattha bhagavatā ekacakkhu akkhāto.

Vissajjanā – yassa bhante bhogesuyeva paññācakkhu atthi na dhammesu. Īdiso bhante puggalo tattha bhagavatā ekacakkhu akkhāto.

Pucchā – kīdiso pana āvuso puggalo tattha bhagavatā dvicakkhu akkhāto.

Vissajjanā – yassa bhante bhogesu ceva dhammesu ca paññācakkhu atthi, īdiso bhante puggalo tattha bhagavatā dvicakkhu akkhāto.

Avakujjasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā jānatā passatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye tikanipāte puggalavagge dasamaṁ avakujjasuttam katham bhāsitam.

Vissajjanā – dasamaṁ bhante avakujjasuttam “tayo me bhikkhave puggalā santo saṃvijjamānā lokasmiṁ. Katame tayo, avakujjapañño puggalo ucchaṅgapapañño puggalo puthupañño puggalo. Katamo ca bhikkhave avakujjapañño puggalo. Idha bhikkhave ekacco puggalo ārāmam gantā hoti abhikkhaṇam bhikkhūnam santike dhammassavanāya, tassa bhikkhū dhammam desentiādikalyāṇam majjhēkalyāṇam pariyośānakalyāṇam sātham sabyañjanam kevalaparipuṇṇam parisuddham brahmaçariyam pakāsentī. So tasmiṁ āsane nisinno tassā kathāya nevādiṁ manasikaroti, na majjhāṁ manasikaroti, na pariyośānam manasikaroti, vuṭṭhitopi tamhā āsanā tassā kathāya nevādiṁ manasikaroti, na majjhāṁ manasikaroti, na pariyośānam manasikaroti”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Devadūtavagga, sabrahmakasutta

Pucchā – devadūtavagge pana āvuso paṭhamam sabrahmakasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – devadūtavagge bhante paṭhamam sabrahmakasuttam “sabrahmakāni bhikkhave tāni kulāni, yesam puttānam mātāpitaro ajjhāgāre pūjītā honti. Sapubbacariyakāni bhikkhave tāni kulāni, yesam puttānam mātāpitaro ajjhāgāre pūjītā honti. Āhuneyyāni bhikkhave tāni kulāni, yesam puttānam mātāpitaro ajjhāgāre pūjītā honti. Brahmāti bhikkhave mātāpitūnam etam adhivacanam. Pubbācariyāti bhikkhave mātāpitūnam etam adhivacanam. Āhuneyyāti bhikkhave etam mātāpitūnam adhivacanam. Tam kissa hetu, bahukārā bhikkhave mātāpitaro puttānam āpādakā posakā imassa lokassa dassetāro”ti, evam kho bhante bhagavatā bhāsitam.

Brahmāti mātāpitaro, pubbācariyāti vuccare;
 Āhuneyyā ca puttānam, pajāya anukampakā;
 Tasmā hi ne namasseyya, sakkareyya ca pañḍito;
 Annena atha pānena, vatthena sayanena ca;
 Ucchādanena nhāpanena, pādānam dhovanena ca;
 Tāya nam pāricariyāya, mātāpitūsu pañḍitā.

Idheva nam pasamsanti, pecca sagge pamodatīti –

Pucchā – tattheva āvuso pañcamam hatthakasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – pañcamam bhante hatthakasuttam ālaviyam hatthakam ālavakam ārabbha bhāsitam. Hatthako bhante ālavako bhagavantam etadavoca “kacci bhante bhagavā sukhamasayitthā”ti. Tasmiṁ bhante vatthusmiṁ “evam kumāra sukhamasayittha ye ca pana loke sukham senti, aham tesam

aññataro”ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam.

“Kacci bhante bhagavā sukhamasayittha”.

“Evam kumāra sukhamasayittha, ye ca pana loke sukham senti, aham tesam aññataro”.

“Evam kumāra sukhamasayittha, ye ca pana loke sukham senti, aham tesam aññataro”.

“Sabbadā ve sukham seti,
Brāhmaṇo parinibbuto;
Yo na limpati kāmesu,
Sītibhūto nirūpadhi;

Sabbā āsattiyo chetvā,
Vineyya hadaye daram;
Upasanto sukham seti;
Santim pappuya cetaso” hu –

Devadūtasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye tikanipāte devadūtavagge chaṭṭhaṁ devadūtasuttam kathaṁ bhāsitam.

Vissajjanā – chaṭṭhaṁ bhante devadūtasuttam “tīṇimāni bhikkhave devadūtāni. Katamāni tīṇi, idha bhikkhave ekacco kāyena duccaritaṁ carati, vācāya duccaritaṁ carati, manasā duccaritaṁ carati. So kāyena duccaritaṁ caritvā vācāya duccaritaṁ caritvā manasā duccaritaṁ caritvā kāyassa bhedā param maraṇā apāyam duggatiṁ vinipātam nirayam upapajjati. Tamenam bhikkhave nirayapālā nānābhāḥāsu gahetvā yamassa rañño dassenti-ayam deva puriso amatteyyo apetteyyo asāmañño abrahmañño, na kule jeṭhapacāyī, imassa devo danḍam pañetū”ti. Evam kho bhante bhagavatā bhāsitam.

Pucchā – kathañcāvuso tattha bhagavatā yamassa rañño paṭhamadevadūta samanuyuñjanā pakāsitā.

Vissajjanā – tamenam bhikkhave yamo rājā paṭhamam devadūtam samanuyuñjati samanugāhati samanubhāsatī “ambho purisa na tvam addasa manussesu paṭhamam devadūtam pātubhūta”nti evamādinā bhante tattha bhagavatā yamassa rañño paṭhamadevadūtasamanuyuñjanā pakāsitā.

“Ambho purisa na tvam addasa manussesu paṭhamam devadūtam pātubhūtam”.

Dutiya devadūta

Pucchā – kathaṁ panāvuso tattha bhagavatā yamassa rañño dutiyadevadūta samanuyuñjanā pakāsitā.

Vissajjanā – tamenam bhikkhave yamo rājā paṭhamam devadūtam samanuyuñjitvā samanugāhitvā samanubhāsitvā dutiyam devadūtam samanuyuñjati samanugāhati samanubhāsatī “ambho purisa na tvam addasa manussesu dutiyam devadūtam pātubhūta”nti evamādinā bhante tattha bhagavatā yamassa rañño dutiyā devadūtasamanuyuñjanā pakāsitā.

“Ambho purisa na tvam addasa manussesu dutiya devadūtam pātubhūtam”.

“Ambho purisa na tvam addasa manussesu itthim vā purisam vā ābādhikam dukkhitam bālhagilānam sake muttakarīse palipannam semānam aññehi vuṭṭhāpiyamānam aññehi samvesiyamānam” –

Tatiya devadūta

Pucchā – kathaṁ panāvuso tattha bhagavatā yamassa rañño tatiyadevadūta samanuyuñjanā pakāsitā.

Vissajjanā – tamenam bhikkhave yamo rājā dutiyam devadūtam samanuyuñjitvā samanugāhitvā samanubhāsitvā tatiyam devadūtam samanuyuñjati samanugāhati samanubhāsatī “ambho purisa natvam manussesu tatiyam devadūtam pātubhūtanti” evamādinā bhante tattha bhagavatā yamassa rañño tatiyā devadūtasamanuyuñjanā pakāsitā.

“Ambho purisa na tvam addasa manussesu tatiyam devadūtam pātubhūtam”.

“Ambho purisa na tvam addasa manussesu itthim vā purisam vā ekāhamataṁ vā dvīhamataṁ vā tīhamataṁ vā uddhumātakam vinīlakam vipubbakajātam” –

“Nāsakkhissaṁ bhante pamādassam bhante” –

Pucchā – kathaṁ panāvuso tattha bhagavatā nerayikassa sattassa niraya dukkhapaṭisaṁvedanā pakāsitā.

Vissajjanā – tamenam bhikkhave “yamo rājā tatiyam devadūtam samanuyuñjitvā samanugāhitvā samanubhāsitvā tuṇhī hoti. Tamenam bhikkhave nirayapālā pañcavidhabandhanam nāma kāraṇam karonti, tattam ayokhilam hatthe gamenti, tattam ayokhilam dutiyasmim hatthe gamenti, tattam ayokhilam pāde gamenti, tattam ayokhilam dutiyasmim pāde gamenti, tattam ayokhilam majjhreasim gamenti. So tattha dukkhā tibbā kharā kaṭukā vedanā vedayati, na ca tāva kālam karoti, yāva na tam pāpakammam byantihotī”ti evamādinā bhante tattha bhagavatā nerayikassa nirayadukkhapaṭisaṁvedanā pakāsitā.

Samvejanīyakathā

Pucchā – kathaṁ panāvuso tattha bhagavatā samvejanīyakathā kathitā.

Vissajjanā – bhūtapubbaṁ bhikkhave yamassa rañño etadahosi “ye kira bho loke pāpakāni kammāni karonti, te evarūpā vividhā kammakaraṇā karīyanti, ahovatāhaṁ manussattam labheyyam, tathāgato ca loke uppajjeyya araham sammāsambuddho”ti evamādinā bhante tattha bhagavatā samvejanīyakathā kathitā.

“Ye kira bho loke pāpakāni kammāni karonti”.

“Coditā devadūtehi, ye pamajjanti māṇavā;
Te dīgharattam socanti, hīnakāyūpagā narā.

Ye ca kho devadūtehi, santo sappurisā idha;
Coditā na pamajjanti, ariyadhamme kudācanaṁ.

Upādāne bhayam disvā, jātimaraṇasambhave;

Anupādā vimuccanti, jātimaraṇasaṅkhaye.

Te appamattā sukhino, diṭṭhadhammābhinibbutā;
Sabbaverabhayātītā, sabbadukkham upaccagum” hu –

Catumahārājasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye tikanipāte devadūtavagge aṭṭhamam catumahārājasuttam katham bhāsitam.

Vissajjanā – aṭṭhamam bhante catumahārājasuttam “aṭṭhamiyam bhikkhave pakkhassa catunnam mahārājānam amaccā pārisajjā imam lokam anuvicaranti kacci bahū manussā manussesu matteyyā petteyyā sāmaññā brahmaññā kule jetṭhapacāyino, uposatham upavasanti paṭijāgaronti, puññāni karonti”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Appakā kho mārisā manussā manussesu matteyyā petteyyā sāmaññā brahmaññā kule jetṭhapacāyino, uposatham upavasanti paṭijāgaronti, puññāni karonti.

“Dibbā vata bho kāyā parihāyissanti, paripūrissanti asura kāyā” –

Bahū kho mārisā manussā manussesu matteyyā petteyyā sāmaññā brahmaññā kule jetṭhapacāyino, uposatham upavasanti paṭijāgaronti, puññāni karonti.

“Dibbā vata bho kāyā paripūrissanti, parihāyissanti asura kāyā” –

Ādhipateyyāsutta

Pucchā – tattheva āvuso dasamam ādhipateyyasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – tattheva bhante dasamam ādhipateyyasuttam “tīṇimāni bhikkhave ādhipateyyāni. Katamāni tīṇi, attādhipateyyam lokādhipateyyam dhammādhipateyyam. Katamañca bhikkhave attādhipateyyam, idha bhikkhave bhikkhu araññagato vā rukkhamūlagato vā suññāgāragato vā iti paṭisañcikkhati”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Brāhmaṇavagga, paribbājakasutta

Pucchā – brāhmaṇavagge āvuso catuttham paribbājakasuttam bhagavatā kam ārabbha kismim vatthusmim kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – brāhmaṇavagge bhante catuttham paribbājakasuttam aññataram brāhmaṇa paribbājakam ārabbha bhāsitam. Aññataro bhante brāhmaṇaparibbājako bhagavantam etadavoca “sanniṭhiko dhammo sandiṭhiko dhammoti bho gotama vuccati, kittāvatānu kho bho gotama sandiṭhiko dhammo hoti akāliko ehipassiko opaneyyiko paccattam veditabbo viññūhi”ti. Tasmiṁ bhante vatthusmim “ratto kho brāhmaṇa rāgena abhibhūto pariyādinnacitto attabyābādhāyapi ceteti, parabyābādhāyapi ceteti, ubhaya byābādhāyapi ceteti, cetasikampi dukkham domanassam paṭisamvedeti, rāge pahīne nevattabyābādhāyapi ceteti, naparabyābādhāyapi ceteti, naubhayabyābādhāyapi ceteti, nacetasikam dukkham domanassam paṭisamvedetī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Vacchagottasutta

Pucchā – tattheva āvuso sattamam vacchagottasuttam bhagavatā kam ārabbha kismim vatthusmim kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – sattamam bhante vacchagottasuttam vacchagottam paribbājakam ārabbha bhāsitam. Vacchagotto bhante paribbājako bhagavantam etadavoca “sutam metam bho gotama samañgo gotamo evamāha “mayhameva dānam dātabbam, nāññesañ dānam dātabba. (Peyyāla) anabbhakkhā tukāmāhi mayam bhavantam gotama”nti. Tasmim bhante vatthusmim “ye te vaccha evamāhamsu samañgo gotamo evamāha mayhameva dānam dātabbam, nāññesañ dātabba”nti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Saṅgāravasutta

Pucchā – tattheva āvuso dasamam saṅgāravasuttam bhagavatā kam ārabbha kismim vatthusmim kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – dasamam bhante saṅgāravasuttam saṅgāravam brāhmaṇam ārabbha bhāsitam. Saṅgāravo bhante brāhmaṇo bhagavantam etadavoca “mayamassu bho gotama brāhmaṇā nāma yaññam yajāmapi yajāpemapi, tatra bho gotama yo ceva yajati yo ca yajāpeti, sabbe te anekasārīrikam puññappaṭipadam paṭipannā honti, yadidam yaññādhikaraṇam, yopanāyam bho gotama yassa vā kulā agārasmā anagāriyam pabbajito ekamattānam dameti, ekamattānam sameti, ekamattānam parinibbāpeti, evamassāyam ekasārīrikam puññappaṭipadam paṭipanno hoti, yadidam pabbajādhikaraṇa”nti. Tasmim bhante vatthusmim “tenahi brāhmaṇa taññevettha paṭipucchissāmi, yathā te khameyya, tathā nam byākareyyāsi”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

“Iccāyapi bho gotama evam bhante anekasārīrikā puññappaṭipadā hoti” –

Pucchā – tattheva āvuso dutiya anusandhimhi bhagavatā kīdisī dhammadesanā desitā.

Vissajjanā – tattheva bhante dutiye anusandhimhi tividhā pāṭīhāriyā paṭisamyuttā dhammadesanā bhagavatā desitā.

“Seyyathāpi bhavam gotamo bhavañcānando, ete me pujjā ete me pāsamsā” –

“Seyyathāpi bhavam gotamo bhavañcānando, ete me pujjā ete me pāsamsā” –

Mahāvagga, venāgapurasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye tikanimāte mahāvagge tatiyam venāgapurasuttam kattha kam ārabbha kismim vatthusmim kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – kosalesu bhante venāgapure nāma brāhmaṇānam gāme venāgapurikam vacchagottam brāhmaṇam ārabbha bhāsitam. Venāgapuriko bhante vacchagotto brāhmaṇo bhagavantam etadavoca “acchariyam bho gotama, abbhutam bho gotama, yāvañcidam bhotu gotamassa vippasannāni indriyāni, parisuddho chavivāṇo pariyodāto (peyyāla) evarūpānam nūna bhavam gotamo uccāsayana mahāsayanānam nikāmalābhī akicchalābhī”ti. Tasmim bhante vatthusmim “yāni kho pana tāni brāhmaṇa uccāsayana mahāsayanāni. Seyyathidañ, āsandi pallañko gonako cittako paṭikā paṭalikā tūlikā vikatikā uddalomī ekatalomī kaṭṭissam koseyyam kuṭṭakam hatthattharam assattharam rathattharam ajinappaveñi kadalimigapavarapaccattharaṇam sauttaracchadam ubhatolohitakūpadhānam. Dullabhāni tāni pabbajitānam, laddhā ca pana nakappantī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

“Acchariyam bho gotama abbhutam bho gotama”.

Dibba uccāsayanamahāsayana

Pucchā – kathañcāvuso tattha bhagavatā dibbam uccāsayanamahāsayanam desitam.

Vissajjanā – idhāham brāhmaṇa yam gāmam vā nigamam vā upanissāya viharāmi, so pubbanhasamayaṁ nivāsetvā pattacīvaramādāya tameva gāmam vā nigamam vā piṇḍāya pavisāmi, so pacchābhuttam piṇḍapātapaṭikkanto vanantaññeva pavisāmīti evamādinā bhante tattha bhagavatā dibbam uccāsayanamahāsayanam desitam.

Brahma uccāsayanamahāsayana

Pucchā – kathañcāvuso tattha bhagavatā brahmam uccāsayanamahāsayanam desitam.

Vissajjanā – idhāham brāhmaṇam yam gāmam vā nigamam vā upanissāya viharāmi, so pubbanhasamayaṁ nivāsetvā pattacīvaramādāya tameva gāmam vā nigamam vā piṇḍāya pavisāmīti evamādinā bhante tattha bhagavatā brahmauccāsayanamahāsayanam desitam.

Katamaṁ pana tam bho gotama brahmauccāsayanamahāsayanam.

Ariya uccāsayanamahāsayana

Pucchā – kathañcāvuso tattha bhagavatā ariyam uccāsayanamahāsayanam desitam.

Vissajjanā – idhāham brāhmaṇa yam gāmam vā nigamam vā upanissāya viharāmi, so pubbanhasamayaṁ nivāsetvā pattacīvaramādāya tameva gāmam vā nigamam vā piṇḍāya pavisāmi. So pacchābhuttam piṇḍapāta paṭikkanto vanantaññeva pavisāmīti evamādinā bhante tattha bhagavatā ariyam uccāsayanamahāsayanam desitam.

Pucchā – tattheva āvuso mahāvagge pañcamam kesamuttisuttam bhagavatā kattha kam ārabbha kismim vatthusmiṁ kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – kosalesu bhante kesamuttenāma kālāmānam nigame kesamuttiye kālāme ārabbha bhāsitam. Kesamuttiyā bhante kālāmā bhagavantam etadavocum “santi bhante eke samaṇa brāhmaṇā kesamuttam āgacchanti, te sakameva vādaṁ dīpenti, jotenti, parappavādaṁ pana khūmsenti vambhenti paribhavanti, omakkhiṁ karonti, aparepi bhante eke samaṇabrahmaṇā kesamuttam āgacchanti, tepi sakameva vādaṁ dīpenti jotenti, parappavādaṁ pana khūmsenti vambhenti paribhavanti, omakkhiṁ karonti. Tesam no bhante amhākam hoteva kañkhā, hoti vicikicchā ko su nāma imesam bhavatam samaṇabrahmaṇānam saccam āha, ko musā”ti. Tasmiṁ bhante vatthusmiṁ “alañhi vo kālāmā kañkhitum alam vicikicchitum, kañkhīyeva pana vo thāne vicikicchā uppannā”ti eva mādinā bhagavatā bhāsitam.

Upasatasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye tikanipāte mahāvagge dasamam uposathasuttam kattha kam ārabbha kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – sāvathiyam bhante visākham migāramātarām ārabbha “tayo kho me visākhe uposathā. Katame tayo. Gopālakuposatho nigaṇṭhuposatho ariyuposatho”ti evam kho bhagavatā bhāsitam.

Handa kuto nu tvam̄ visākhe āgacchasi divā divassa.

“Tayo kho me visākhe uposathā. Katame tayo, gopālakuposatho niganṭhuposatho ariyuposatho” –

Gopālakaupuggala

Pucchā – kathañcāvuso tattha bhagavatā gopālakuposatho pakāsito.

Vissajjanā – kathañca visākhe gopālakuposatho hoti, seyyathāpi visākhe gopālako sāyanhasamaye sāmikānam gāvo niyyatetvā iti paṭisañcikkhati “ajja kho gāvo amukasmiñca amukasmiñca padese carim̄su, amukasmiñca amukasmiñca padese pānīyāni pivim̄su.

Sve dāni gāvo amukasmiñca amukasmiñca padese carissanti, amukasmiñca amukasmiñca padese pānīyāni pivissantī”ti evamādinā bhante tattha bhagavatā gopālakuposatho pakāsito.

Niganṭhaupuggala

Pucchā – kathañcāvuso tattha bhagavatā niganṭhuposatho pakāsito.

Vissajjanā – kathañca visākhe niganṭhuposatho hoti, atthi visākhe niganṭhānāma samaṇajātikā, te sāvakam̄ evam̄ samādapenti, “ehitvam̄ ambhopurisa ye puratthimāya disāya pāṇā param̄ yojanasataṁ, tesu daṇḍam̄ nikhippāhi, ye pacchimāya disāya. Ye uttarāya disāya. Ye dakkhiṇāya disāya pāṇā param̄ yojanasataṁ, tesu daṇḍam̄ nikhippāhi”ti evamādinā bhante tattha bhagavatā niganṭhuposatho pakāsito.

Ehi tvam̄ ambho purisa.

Ehi tvam̄ ambho purisa sabbacelāni nikhippitvā evam̄ vadehi.

Nāham̄ kvacani kassaci kiñcanatasmiṁ, na ca mama kvacani katthaci kiñcana tatthi.

Ariyā uposatho

Pucchā – kathañcāvuso tattha bhagavatā ariyuposatho vitthārena vibhajitvā pakāsito.

Vissajjanā – kathañca visākhe ariyuposatho hoti, upakkiliṭṭhassa visākhe cittassa upakkamena pariyodapanā hoti. Kathañca visākhe upakkiliṭṭhassa cittassa upakkamena pariyodapanā hoti. Idha visākhe ariyasāvako tathāgataṁ anussarati “iti pi so bhagavā arahaṁ sammāsambuddho vijjācaranāsampanno sugato lokavidū anuttaro purisadammasārathi satthā devamanussānam buddho bhagavā”ti. Tassa tathāgataṁ anussarato cittam̄ pasidati, pāmojjaṁ uppajjati, ye cittassa upakkilesā te pahīyantīti evamādinā bhante tattha bhagavatā ariyo uposatho vitthāretvā pakāsito.

Pucchā – evam̄ upavutthassa pana āvuso ariyuposathassa kathaṁ mahapphalatā mahānisam̄satā vuttā bhagavatā.

Vissajjanā – kīvamahapphalā hoti, kīvamahānisam̄so, kīvamahājutiko, kīvamahāvipphāro, seyyathāpi visākhe yo imesam̄ solasannam̄ mahājanapadānam̄ pahūtarattajanapadānam̄ issariyādhipaccam̄ rajjam̄ kāreyya, seyyathidaṁ “aṅgānam̄ magadhānam̄ kāśinānam̄ kosalānam̄ vajjīnam̄ mallānam̄ cetīnam̄ vaṅgānam̄ kurūnam̄ pañcālānam̄ macchānam̄ sūrasenānam̄ assakānam̄ avantīnam̄ gandhārānam̄ kambojānam̄, aṭṭhaṅgasamannāgatassa uposathassa etam̄ kalaṁ nāgghati solasi”nti evamādinā bhante tattha bhagavatā evam̄ upavutthassa ariyuposathassa mahapphalatā mahānisam̄satā

vuttā.

Ānandavagga

Ājīvakasutta

Pucchā – aṅguttaranikāye āvuso tikanipāte ānandavagge dutiyam ājīvakasuttam kattha kam ārabbha kismiṁ vatthusmiṁ kena kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – kosambiyam bhante aññataram ājīvakasāvakam gahapatiṁ ārabbha āyasmata ānandatherena dhammadbhāṇḍāgārikena bhāsitam. Aññataro bhante ājīvakasāvako gahapati āyasmantam ānandam etadavoca “kesam no bhante ānanda dhammo svākkhāto, ke loke suppaṭipannā, ke loke sukata”ti. Tasmiṁ bhante vatthusmim “tena hi gahapati taññevettha paṭipucchissāmi, yathā te khameyya, tathā nam byākareyyāsī”ti evamādinā āyasmata ānandatherena dhammadbhāṇḍāgārikena bhāsitam.

“Kesam no bhante ānanda dhammo svākkhāto, ke loke suppaṭipannā, ke loke sukata”.

“Tam kiṁ maññasi gahapati” –

“Iti kho gahapati tayāvetam byākataṁ” –

“Abhikkantam bhante, abhikkantam bhante, seyyathāpi bhante nikkujjitaṁ vā ukkujjeyya” –

Gandhajātasutta

Pucchā – tattheva āvuso navamaṁ gandhajātasuttam bhagavatā kam ārabbha kismiṁ vatthusmiṁ kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – āyasmantaṁ bhante ānandam ārabbha bhāsitam. Āyasmā bhante ānando bhagavantam etadavoca “tīṇimāni bhante gandhajātāni, yesam anuvātamyeva gandho gacchati no paṭivātam...pe... atthi nu kho bhante kiñci gandhajātam, yassa anuvātampi gandho gacchati paṭivātampi gandho gacchati, anuvātapaṭivātampi gandho gacchati”ti. Tasmiṁ bhante vatthusmim “atthānanda kiñci gandhajātam, yassa anuvātampi gandho gacchati, paṭivātampi gandho gacchati, anuvātapaṭivātampi gandho gacchatī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Na pupphagandho paṭivātameti;
Na candanam tagaramallikā vā;
Satañca gandho paṭivātameti;
Sabbā disā sappuriso pavāyati;

Gadrabhasutta

Pucchā – samaṇavagge āvuso dutiyam gadrabhasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – samaṇavagge bhante dutiyam gadrabhasuttam “seyyathāpi bhikkhave gadrabho gogaṇam piṭhitō piṭhitō anubandho hoti ‘ahampi dammo ahampi dammo’ti, tassa na tādiso vanṇo hoti seyyathāpi gunnam, na tādiso saro hoti seyyathāpi gunnam, na tādisam padam hoti seyyathāpi gunnam, so gogaṇamyeva piṭhitō piṭhitō anubandho hoti ahampi dammo ahampi dammo’ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Tasmātiha bhikkhave evam sikkhitabbam.

“Tibbo no chando bhavissati adhisilasikkhāsamādāne...pe... adhipaññāsikkhāsamādāne” –

Saṅkavāsutta

Pucchā – tattheva āvuso ekādasamam saṅkavāsuttam bhagavatā kattha kam ārabbha kismim vatthusmim kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – kosalesu bhante saṅkavāyam nāma kosalānam nigame kassapagottam nāma bhikkhum ārabbha bhāsitam. Kassapa gotto bhante bhikkhu bhagavati manopadūsivā bhagavato santike accayam accayato desesi. Tasmim bhante vatthusmim “thero cepi kassapa bhikkhu na sikkhākāmo na sikkhāsamādānassa vanṇavādī. Ye caññe bhikkhū na sikkhākāmā, te ca na sikkhāya samādapeti, ye caññe bhikkhū sikkhākāmā tesañca na vanṇam bhañati bhūtam taccham kālenā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Loṇakapallavagga

Accāyikasutta

Pucchā – tenāvuso...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye tikanipāte loṇakapallavagge paṭhamam accāyikasuttam katham bhāsitam.

Vissajjanā – loṇakapallavagge bhante paṭhamam accāyikasuttam “tīṇimāni bhikkhave kassakassa gahapatissa accāyikāni karaṇīyāni. Katamāni tīṇi, idha bhikkhave kassako gahapati sīgham sīgham khettam sukaṭṭham karoti sumatikataṁ. Sīgham sīgham khettam sukaṭṭham karitvā sumatikataṁ sīgham sīgham bijāni patiṭṭhāpeti. Sīgham sīgham bijāni patiṭṭhāpetvā sīgham sīgham udakam abhinetipi apanetipi. Imāni kho bhikkhave tīṇi kassakassa gahapatissa accāyikāni karaṇīyāni”ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam.

Sambodhavagga

Ruṇṇasutta

Pucchā – sambodhavagge panāvuso pañcamam ruṇṇasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – sambodhavagge bhante pañcamam ruṇṇasuttam “ruṇṇamidam bhikkhave ariyassa vinaye yadidañ gītam, ummattakamidam bhikkhave ariyassa vinaye yadidañ naccam, komārakamidam bhikkhave ariyassa vinaye yadidañ ativelam dantavidam sakhasitam. Tasmātiha bhikkhave setughāto gīte setughāto nacce, alam vo dhammadappamoditānam satam sitam sitamattāyā”ti evam kho bhante bhagavatā bhāsitam.

Arakkhīkasutta

Pucchā – tattheva āvuso sattamam arakkhitasuttam bhagavatā kattha kam ārabbha kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – sāvatthiyam bhante anātapiṇḍikam gahapatiñ ārabbha “citte gahapati arakkhite kāyakammampi arakkhitam hoti, vacīkammampi. Manokammampi arakkhitam hoti. Tassa arakkhitakāyakammantassa arakkhitavacīkammantassa arakkhitamanokammantassa kāyakammampi

avassutam hoti, vacīkammampi avassutam hoti, manokammampi avassutam hotī’ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Āpāyikavagga

Apaññakasutta

Pucchā – āpāyikavagge āvuso chaṭṭham apanñnakasuttam bhagavatā kathaṁ bhāsitam.

Vissajjanā – āpāyikavagge bhante chaṭṭham apanñnakasuttam “tisso imā bhikkhave vipattiyo. Katamā tisso sīlavipatti, cittavipatti, diṭṭhivipatti. Katamā ca bhikkhave sīlavipatti, idha bhikkhave ekacco pāṇātipāṭi hoti...pe... samphappalāpī hoti. Ayam vuccati bhikkhave sīlavipattī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Kusināravagga

Kusinārasutta

Pucchā – kusināravagge panāvuso paṭhamam kusinārasuttam bhagavatā kattha kamī ārabba kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – kusinārāyam bhante baliharaṇe vanasanqe sambahule bhikkhū ārabba “idha bhikkhave bhikkhu aññataram gāmaṇ vā nigamaṇ vā upanissāya viharati, tamenam gahapati vā gahapatiputto vā upasaṅkamitvā svātanāya bhattena nimanteti”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Haththakasutta

Pucchā – tattheva āvuso pañcamaṇ haththakasuttam bhagavatā kattha kena saddhiṁ kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – sāvathhiyam bhante haththakena devaputtena saddhiṁ “ye te hathaka dhammā pubbe manussabhūtassa pavattino ahesum, apinu te te dhammā etarahi pavattino”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Anuruddhasutta

Pucchā – tattheva āvuso aṭṭhamam anuruddhasuttam kamī ārabba kena kathañca bhāsitam.

Vissajjanā – aṭṭhamam bhante anuruddhasuttam āyasmantam anuruddhattheram ārabba āyasmata sāriputtatherena dhammasenāpatinā “yam kho te āvuso anuruddham evam hoti ‘aham dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena sahassam lokam volokemī’ti, idam te mānasmiṁ”ti evamādinā bhāsitam.

“Sādhu vatāyasmā anuruddho ime tayo dhamme pahāya ime tayo dhamme amanasikaritvā amatāya dhātuyā cittam upasamharatu” –

Kusināravagga

Paṭicchannasutta

Pucchā – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye tikanipāte kusināravagge navamam paṭicchannasuttam katham bhāsitam.

Vissajjanā – navamam bhante paṭicchannasuttam “tīṇimāni bhikkhave paṭicchannāni āvahanti no vivaṭāni. Katamāni tīṇi, mātugāmo bhikkhave paṭicchanno āvahati no vivaṭo, brāhmaṇānam bhikkhave mantā paṭicchannā āvahanti no vivaṭā, micchādiṭṭhi bhikkhave paṭicchannā āvahati no vivaṭā. Imāni kho bhikkhave tīṇi paṭicchannāni āvahanti no vivaṭāni”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Lekhasutta

Pucchā – tattheva āvuso dasamam lekhasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – dasamam bhante lekhasuttam “tayome bhikkhave puggalā santo samvijjamānā lokasmīm. Katame tayo, pāsāṇalekhūpamo puggalo pathavilekhūpamo puggalo udakalekhūpamo puggalo. Katamo ca bhikkhave pāsāṇa lekhūpamo puggalo, idha bhikkhave ekacco puggalo abhiñham kujjhati, so ca khvassa kodho dīgharattam anuseti. Seyyathāpi bhikkhave pāsāṇalekhā na khippam lujjati vātēna vā udakena vā, ciraṭhitikā hoti, evameva kho bhikkhave idhekacco puggalo abhiñham kujjhati, so ca khvassa kodho dīgharattam anuseti. Ayaṁ vuccati bhikkhave pāsāṇalekhūpamo puggalo”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Yodhājīvavagga

Kesakambalasutta

Pucchā – yodhājīvavagge pana āvuso pañcamaṁ kesakambalasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – yodhājīvavagge bhante pañcamaṁ kesakambalasuttam “seyyathāpi bhikkhave yāni kānicci tantāvutānam vatthānam, kesakambalo tesam paṭikiṭṭho akkhāyati. Kesakambalo bhikkhave sīte sīto unhe unho dubbaṇño duggandho dukkhasamphasso. Evameva kho bhikkhave yānikānicci puthusamaṇabrahmaṇavādānam, makkhalivādo tesam paṭikiṭṭho akkhāyatīti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Maṅgalavagga

Vandanāsutta

Pucchā – maṅgalavagge panāvuso navamam vandanāsuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – maṅgalavagge bhante navamam vandanāsuttam “tisso imā bhikkhave vandanā. Katamā tisso, kāyena vācāya manasā. Imā kho bhikkhave tisso vandanā”ti, evam kho bhante bhagavatā bhāsitam.

“Tisso imā bhikkhave vandanā. Katamā tisso, kāyena vācāya manasā. Imā kho bhikkhave tisso vandanā”.

Pubbaṇhasutta

Pucchā – tattho āvuso dasamam pubbaṇhasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vissajjanā – dasamam bhante pubbaṇhasuttam “ye bhikkhave sattā pubbaṇhasamayaṁ kāyena

sucaritam caranti, vācāya sucaritam caranti, manasā sucaritam caranti. Supubbañho bhikkhave tesam sattānam. Ye bhikkhave sattā majjhānhikasamayaṁ...pe... sāyanhasamayaṁ kāyena sucaritam caranti, vācāya sucaritam caranti, manasā sucaritam caranti. Susāyanho bhikkhave tesam sattāna'nti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam.

Sunakkhattam̄ sumāngalam̄, suppabhātam̄ suhūtthitam̄;
Sukhaño sumuhutto ca, suyiṭṭham̄ brahmacārisu.

Bhaṇḍagāmavagga

Anubuddhasutta

Pucchā – catukkanipāte pana āvuso bhaṇḍagāmavagge paṭhamam̄ anubuddhasuttam̄ bhagavatā sattha kām̄ ārabbha kathañca bhāsitam̄.

Vissajjanā – vajjīsu bhante bhaṇḍagāme sambahule bhikkhū ārabbha “catunnam̄ bhikkhave dhammānam̄ ananubodhā appaṭivedhā evamidaṁ dīghamaddhānam̄ sandhāvitam̄ saṃsaritam̄ mamañceva tumhākañca. Katamesam̄ catunnam̄, ariyassa bhikkhave sīlassa ananubodhā appaṭivedhā evamidaṁ dīghamaddhānam̄ sandhāvitam̄ saṃsaritam̄ mamañceva tumhākañca. Ariyassa bhikkhave samādhissa.... Ariyāya bhikkhave paññāya.... Ariyāya bhikkhave vimuttiyā ananubodhā appaṭivedhā evamidaṁ dīghamaddhānam̄ sandhāvitam̄ saṃsaritam̄ mamañceva tumhākañca”ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam̄.

Appassutasutta

Pu – tattheva āvuso chaṭṭham̄ appassutasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – tattha bhante chaṭṭham̄ appassutasuttam̄ “cattārome bhikkhave puggalā santo saṃvijjamānā lokasmim̄. Katame cattāro, appassuto sutena anupapanno, appassuto sutena upapanno, bahussuto sutena anupapanno, bahussuto sutena upapanno”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Caravagga

Carasutta

Pu – caravagge pana āvuso paṭhamam̄ carasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – caravagge bhante paṭhamam̄ carasuttam̄ “carato cepi bhikkhave bhikkhuno uppajjati kāmavitakko vā byāpādavitakko vā vihiṁsāvibhutto vā, tam̄ ce bhikkhu adhivāseti nappajahati na vinodeti na byantīkaroti na anabhāvam̄ gametī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Uruvelavagga

Lokasutta

Pu – tenāvuso...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye catukkanipāte uruvelavagge tatiyam̄ lokasuttam̄ katham̄ bhāsitam̄.

Vi – uruvelavagge bhante tatiyam̄ lokasuttam̄ “loko bhikkhave tathāgatena abhisambuddho, lokasmā tathāgato visamyutto, lokasamudayo bhikkhave tathāgatena abhisambuddho, lokasamudayo

tathāgatassa pahīno, lokanirodho bhikkhave tathāgatena abhisambuddho lokanirodho tathāgatassa sacchikato, lokanirodhagāminī paṭipadā bhikkhave tathāgatena abhisambuddhā, lokanirodhagāmini paṭipadā tathāgatassa bhāvitā”ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam.

Danto damayataṁ setṭho,
Santo samayataṁ isi;
Mutto mocayataṁ aggo,
Tiṇṇo tārayataṁ varo—

Sabbam̄ lokam̄ abhiññāya,
Sabbam̄ loke yathātatham̄;
Sabbam̄ lokam̄ visamyutto,
Sabbaloke anūpayo.

Sa ve sabbābhībhū dhīro,
Sabbaganthappamocano;
Puṭṭha’ssa paramā santi,
Nibbānam̄ akuto bhayam̄.

Esa khīṇāsavo buddho,
Anīgho chinnasamṣayo;
Sabbakammakkhayam̄ patto,
Vimutto upadhisaṅkhaye;

Esa so bhagavā buddho,
Esa sīho anuttaro;
Sadevakassa lokassa,
Brahmacakkam̄ pavattayī.

Iti devā manussā ca,
Ye buddham̄ saraṇam̄ gatā;
Saṅgamma tam̄ namassanti,
Mahantam̄ vītasāradam̄.

Danto damayataṁ setṭho,
Santo samayataṁ isi;
Mutto mocayataṁ aggo,
Tiṇṇo tārayataṁ varo.

Iti hetam̄ namassanti,
Mahantam̄ vītasāradam̄;
Sadevakasmīm̄ lokasmīm̄,
Natthi me paṭipuggalo—

Brahmacariyasutta

Pu – tattheva āvuso pañcamam̄ brahmacariyasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – pañcamam̄ bhante brahmacariyasuttam̄ “nayidaṁ bhikkhave brahmacariyam vussati janakuhanattham, na janalapanattham, na lābhasakkārasilokānisamṣuttam, na itivādappamokkhānisamṣattham, na ‘iti mam̄ jano jānatū’ti. Atha kho idam̄ bhikkhave brahmacariyam

vussati samvarattham pahānattham virāgattham nirodhattha”nti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Ariyavāmsasutta

Pu – tattheva āvuso aṭṭhamam ariyavāmsasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante aṭṭhamam ariyavāmsasuttam “cattārome bhikkhave ariyavāmsā aggaññā rattaññā vāmsaññā porānā, asaṃkiṇṇā asaṃkiṇṇapubbāna saṃkīyissanti, appaṭikuṭṭhā samañehi brāhmañehi viññūhi. Katame cattāro, idha bhikkhave bhikkhu santuṭṭho hoti itarītarena cīvarena, itarītaracīvarasantuṭṭhiyā ca vaṇṇavādī, na ca cīvarahetu anesanaṃ appatirūpaṃ āpajjati, aladdhā ca cīvaraṃ na paritassati, laddhā ca cīvaraṃ agadhitō amucchito anajjhopanno ādīnavadassāvī nissaraṇapañño paribhuñjati, tāya ca pana itarītaracīvarasantuṭṭhiyā nevattānukkamseti no param vambheti. Yo hi tattha dakkho analaso sampajāno paṭissabho, ayaṃ vuccati bhikkhave bhikkhu porāne aggaññe ariyavāmse ṭhito”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Cakkavagga

Cakkasutta

Pu – cakkavagge pana āvuso paṭhamam cakkasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – cakkavagge bhante paṭhamam cakkasuttam “cattārimāni bhikkhave cakkāni, yehi samannāgatānam devamanussānam catucakkam vattati, yehi samannāgatā devamanussā nacirasseva mahantattam vepullattam pāpuṇanti bhogesu. Katamāni cattāri, patirūpadesavāso sappurisāvassayo attasammāpañidhi pubbe ca katapuññatā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Saṅghasutta

Pu – tattheva āvuso dutiyam saṅghasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante dutiyam saṅghasuttam “cattārimāni bhikkhave sangahavatthūni. Katamāni cattāri, dānam peyyavajjam atthacariyā samānattatā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Sīhasutta

Pu – bhattheva āvuso tatiyam sīhasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante tatiyam sīhasuttam “sīho bhikkhave migarājā sāyanusamayaṃ āsayā nikhamati, āsayā nikhamitvā vijambhati, vijambhitvā samantā catuddisā anuviloketi, samantā catuddisā anuviloketvā tikkhattum sīhanādam nadati, tikkhattum sīhanādam naditvā gocarāya pakkamatī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Doṇasutta

Pu – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye catukkanipāte cakkavagge chaṭṭham doṇasuttam kattha kam ārabbha kismiṃ vatthusmiṃ kathañca bhāsitam.

Vi – antarā ca bhante ukkaṭṭham antarā ca setabyam doṇam brāhmaṇam ārabbha bhāsitam. Doṇo bhante brāhmaṇo bhagavantam etadavoca “devo no bhavam bhavissati”ti. Tasmīm bhante vatthusmiṃ “na kho aham brāhmaṇa devo bhavissāmī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

“Acchariyam vata bho, abbhutam vata bho, na vativāni manussabhūtassa padāni bhavissanti”.

“Devo no bhavam bhavissati”.

“Na kho aham brāhmaṇa devo bhavissami”.

“Gandhabbo no bhavam bhavissati”.

“Na kho aham brāhmaṇa gandhabbo bhavissāmi”.

Ujjayasutta

Pu – tattheva āvuso navamam ujjayasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – navamam bhante ujjayasuttam “na kho aham brāhmaṇa sabbam yaññam vanñemi, na panāham brāhmaṇa sabbam yaññam na vanñemi. Yathārūpe kho brāhmaṇa yaññe gāvo haññanti, ajeṭakā haññanti, kukkuṭasūkarā haññanti, vividhā pāṇā saṅghātam āpajjantī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

“Bhavampi no gotamo yaññam vanñeti”.

Rohitassavagga

Samādhibhāvanāsutta

Pu – rohitassavagge pana āvuso paṭhamam samādhibhāvanāsuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – rohitassavagge bhante paṭhamam samādhibhāvanāsuttam “catasso imā bhikkhave samādhibhāvanā, katamā catasso, atthi bhikkhave samādhibhāvanā bhāvitā bahulīkatā diṭṭhadhammasukhavihāraya saṃvattati, atthi bhikkhave samādhibhāvanā bhāvitā bahulīkatā nāṇadassanappaṭilābhāya saṃvattati, atthi bhikkhave samādhibhāvanā bhāvitā bahulīkatā satisampajaññāya saṃvattati, atthi bhikkhave samādhibhāvanā bhāvitā bahulīkatā āsavānam khayāya saṃvattati”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Pañhabyākaraṇasutta

Pu – tattheva āvuso dutiyam pañhabyākaraṇasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante dutiyam pañhabyākaraṇasuttam “cattārimāni bhikkhave pañhabyākaraṇāni. Katamāni cattāri, atthi bhikkhave pañho ekamsabiyākaraṇīyo, atthi bhikkhave pañho vibhajiyākaraṇīyo, atthi bhikkhave pañho paṭipucchābyākaraṇīyo, atthi bhikkhave pañho ṭhapanīyo”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Puññābhisaṇḍavagga

Paṭhamasaṃvāsasutta

Pu – puññābhisaṇḍavagge pana āvuso tatiyam saṃvāsasuttam bhagavatā kattha kam ārabba kathañca bhāsitam.

Vi – puññābhisaṇḍavagge bhante tatiyam saṃvāsasuttam antarā ca madhuram antarā ca verañjam

sambahule gahapatayo ca gahapatāniyo ca ārabbha “cattārome gahapatayo samvāsā. Katame cattāro, chavo chavāya saddhiṁ samvasati, chavo deviyā saddhiṁ samvasati, devo chavāya saddhiṁ samvasati, devo deviyā saddhiṁ samvasati”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Paṭhamasamajīvisutta

Pu – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye catukkanipāte puññābhisañdavagge pañcamam samajīvisuttam katham bhāsitam.

Vi – pañcamam bhante samajīvisuttam “ākānkheyyum ce gahapatayo ubho jānipatayo diṭṭhe ceva dhamme aññamaññam passitum, abhisamparāyañca aññamaññam passitum, ubhova assu samasaddhā samasīlā samacāgā samapaññā, te diṭṭhe ceva dhamme aññamaññam passanti, abhisamparāyañca aññamaññam passantī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Pattakammavagga

Ānanyasukhasutta

Pu – pattakammavagge pana āvuso dutiyam ānanyasukhasuttam bhagavatā kattha kam ārabbha kathañca bhāsitam.

Vi – pattakammavagge bhante dutiyam ānanyasukhasuttam sāvatthiyam anāthapiṇḍikam gahapatim ārabbha “cattārimāni gahapati sukhāni adhigamanīyāni gihinā kāmabhoginā kālena kālam samayena samayam upādāya. Katamāni cattāri, atthisukham bhogasukham ananyasukham anavajjasukha”nti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Ānanyasukham nātāvāna, atho atthisukham param;
Bhuñjam bhogasukham macco, tato paññā vipassati;
Vipassamāno jānāti, ubho bhāge sumedhaso;
Anavajjasukhassetam, kalam nāgghati solasiṁ—

Appaṇṇakavagga

Sappurisasutta

Pu – apaṇṇakavagge pana āvuso tatiyam sappurisasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – apaṇṇakavagge bhante tatiyam sappurisasuttam “catūhi bhikkhave dhammehi samannāgato asappuriso veditabbo. Katamehi catūhi, idha bhikkhave asappuriso yo hoti parassa avaṇṇo tam apuṭṭhopi pātu karoti ko pana vādo puṭṭhassā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Adhunāgatavadhukāsamena cetā viharissāma” –

Acinteyyasutta

Pu – tattheva āvuso sattamam acinteyyasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – sattamam bhante acinteyyasuttam “cattārimāni bhikkhave acinteyyāni na cintetabbāni, yāni cintento ummādassa vighātassa bhāgī assa. Katamāni cattāri, buddhānam bhikkhave buddhavisayo acinteyyo na cintetabbo, yam cintento ummādassa vighātassa bhāgī assā”ti evamādinā bhagavatā

bhāsitam.

Macalavagga

Tamotamasutta

Pu – macalavagge pana āvuso pañcamam tamotamasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – macalavagge bhante pañcamam tamotamasuttam “cattārome bhikkhave puggalā santo samvijjamānā lokasmim. Katame cattāro, tamotamarāyaṇo, tamojotiparāyaṇo, jotitamarāyaṇo, jotijotiparāyaṇo”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Asuravagga

Asurasutta

Pu – tenāvuso bhagavatā...pe... sammāsambuddhena aṅguttaranikāye catukkanipāte asuravagge pañhamam asurasuttam katham bhāsitam.

Vi – asuravagge bhante pañhamam asurasuttam “cattārome bhikkhave puggalā santo samvijjamānā lokasmim. Katame cattāro, asuro asuraparivāro, asuro devaparivāro, devo asuraparivāro, devo devaparivāro”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Samādhisutta

Pu – tattheva āvuso catuttham samādhisuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – catuttham bhante samādhisuttam “cattārome bhikkhave puggalā santo samvijjamānā lokasmim. Katame cattāro, idha bhikkhave ekacco puggalo lābhī hoti ajjhattam cetosamathassa na lābhī adhipaññādhammavipassanāya. Idha pana bhikkhave puggalo lābhī hoti adhipaññādhammavipassanāya, na lābhī ajjhattam cetosamathassa. Idha pana bhikkhave ekacco puggalo na ceva lābhī hoti ajjhattam cetosamathassa, na ca lābhī adhipaññādhammavipassanāya. Idha pana bhikkhave ekacco puggalo lābhī ceva hoti ajjhattam cetosamathassa, lābhī ca adhipaññādhammavipassanāyā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Rāgavinayasutta

Pu – tattheva āvuso chaṭṭham rāgavinayasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – chaṭṭham bhante rāgavinayasuttam “cattārome bhikkhave puggalā santo samvijjamānā lokasmim. Katame cattāro, attahitāya paṭipanno no parahitāya, parahitāya paṭipanno no attahitāya, nevattahitāya paṭipanno no parahitāya, attahitāya ceva paṭipanno parahitāya cā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Valāhakavagga

Pañhamavalāhakasutta

Pu – valāhakavagge pana āvuso pañhamam valāhakasuttam bhagavatā kattha kam ārabba kathañca bhāsitam.

Vi – sāvatthiyaṁ bhante sambahule bhikkhū ārabbha “cattārome bhikkhave valāhakā. Katame cattāro, gajjītā no vassitā, vassitā no gajjītā, neva gajjītā no vassitā, gajjītā ca vassitā ca. Ime kho bhikkhave cattāro valāhakā. Evameva kho bhikkhave cattāro valāhakūpamā puggalā santo samvijjamānā lokasmīm. Katame cattāro, gajjītā no vassitā, vassitā no gajjītā, neva gajjītā no vassitā, gajjītā ca vassitā cā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Udakarahadasutta

Pu – tattheva āvuso catuttham udakarahadasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – catuttha bhante udakarahadasuttam “cattārome bhikkhave udakarahadā. Katame cattāro, uttāno gambhīrobhāso, gambhīro uttānobhāso, uttāno uttānobhāso, gambhīro gambhīrobhāso, ime kho bhikkhave cattāro udakarahadā. Evameva kho bhikkhave cattāro udakarahadūpamā puggalā santo samvijjamānā lokasmīm. Katame cattāro, uttāno gambhīrobhāso, gambhīro uttānobhāso, uttāno uttānobhāso, gambhīro gambhīrobhāso”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Mūsikasutta

Pu – tattheva āvuso sattamam mūsikasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – sattamam bhante mūsikasuttam “catasso imā bhikkhave mūsikā. Katamā catasso, gādham kattā no vasitā, vasitā no gādham kattā, neva gādham kattā no vasitā, gādham kattā ca vasitā ca. Imā kho bhikkhave catasso mūsikā. Evameva kho bhikkhave cattāro mūsikūpamā puggalā santo samvijjamānā lokasmīm. Katame cattāro, gādham kattā no vasitā, vasitā no gādham kattā, neva gādham kattā no vasitā, gādham kattā ca vasitā cā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Balibaddhasutta

Pu – samgītāpi āvuso aṅguttaranikāyato kānicī suttāni uddharitvā paṭipucchissāmi bahujanassa sutavuḍḍhiyā. Samgīte āvuso aṅguttaranikāye catukkanipāte valāhakavagge aṭṭhamam balibaddhasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – valāhakavagge bhante aṭṭhamam balibaddhasuttam “cattārome bhikkhave balibaddhā. Katame cattāro, sagavacaṇḍo no paragavacaṇḍo, paragavacaṇḍo no sagavacaṇḍo, sagavacaṇḍo ca paragavacaṇḍo ca, neva sagavacaṇḍo no paragavacaṇḍo. Ime kho bhikkhave cattāro balibaddhā. Evameva kho bhikkhave cattāro balibaddhūpamā puggalā santo samvijjamānā lokasmi”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Kesisutta

Pu – kesivagge pana āvuso paṭhamam kesisuttam bhagavatā kam ārabbha kismim vatthusmīm kathañca bhāsitam.

Vi – kesin bhante assadammasārathiṁ ārabbha bhāsitam. Kesi bhante assadammasārathi bhagavantam etadavoca “bhagavā pana bhante anuttaro purisadammasārathi, katham pana bhante bhagavā purisadammam vineti”ti. Tasmīm bhante vatthusmīm “ahaṁ kho kesi purisadammam sañhenapi vinemi, pharuseṇapi vinemi, sañhapharuseṇapi vinemi. Tatridam kesi sañhasmīm – iti kāyasucaritam iti kāyasucaritassa vipāko, iti vacīsucaritam iti vacīsucaritassa vipāko, iti manusucaritam iti manusucaritassa vipāko, iti devā iti manussā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

“Tvam khosi kesi paññāto assadammasārathīti, katham pana tvam kesi assadammasārathi” –

“Aham kho bhante assadammam sañhenapi vinemi, pharusenapi vinemi, sañhapharuseṇapi vinemī” –

“Sace te kesi assadammo sañhena vinayam na upeti, pharusena vinayam na upeti, sañhapharuseṇa vinayam na upeti, kinti nam karosi” –

“Bhagavā pana bhante anuttaro purisadammasārathi, katham pana bhante bhagavā purisadammam vineti” –

Na 0.0087 kho bhante bhagavato pāñatipāto kappati, atha ca pana bhagavā evamāha “hanāmi nam kesī”ti.

Attānuvādasutta

Pu – bhayavagge pana āvuso pañhamam attānuvādasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – bhayavagge bhante pañhamam attānuvādasuttam “cattārimāni bhikkhave bhayāni. Katamāni cattāri, attānuvādabhayam parānuvādabhayam dañḍabhayam duggatibhaya”nti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Dhammadhikasutta

Pu – idāni āvuso bahujanassa sutavuḍḍhiyā saṃgītā aṅguttaranikāyatopi kānici suttāni uddharitvā paṭipucchissāmi, saṃgīte āvuso aṅguttaranikāye catukkanipāte puggalavagge navamam dhammadhikasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – puggalavagge bhante navamam dhammadhikasuttam “cattārome bhikkhave dhammadhikā. Katame cattāro, idha bhikkhave ekacco dhammadhiko appañca bhāsatī asahitañca, parisā cassa na kusalā hoti sahitāsahitassa. Evarūpo bhikkhave dhammadhiko evarūpāya parisāya dhammadhikotveva sañkham gacchatī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Rogasutta

Pu – indriyavagge pana āvuso sattamam rogasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – sattamam bhante rogasuttam “dveme bhikkhave rogā. Katame dve, kāyiko ca rogo, cetasiko ca rogo. Dissanti bhikkhave sattā kāyikena rogena ekampi vassam ārogyam paṭijānamānā dvepi vassāni tīnīpi vassāni cattāripi vassāni pañcapi vassāni dasapi vassāni vīsampi vassāni tiṁsampi vassāni cattārisampi vassāni paññāsampi vassāni ārogyam paṭijānamānā vassasatampi bhiyyopi ārogyam paṭijānamānā. Te bhikkhave sattā sudullabha lokasmīm, ye cetasikena rogena muhuttampi ārogyam paṭijānanti aññatra khīṇāsavehī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Cattārome 0.0096 bhikkhave pabbajitassa rogā.

Yuganaddhasutta

Pu – paṭipadāvagge āvuso dasamam yuganaddhasuttam kattha kam ārabba kena kathañca bhāsitam.

Vi – kosambiyam bhante sambahule bhikkhū ārabbha “yo hi koci āvuso bhikkhu vā bhikkhunī vā mama santike arahattappattiṁ byākaroti, sabbo so catūhi maggehi etesam vā aññatarenā”ti evamādinā bhante āyasmata ānandatherena dhammadbhāñḍāgārikena bhāsitam.

Pāṭibhogaśutta

Pu – brāhmaṇavagge pana āvuso dutiyam pāṭibhogaśuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – brāhmaṇavagge bhante dutiyam pāṭibhogaśuttam “catunnām bhikkhave dhammānam natthi koci pāṭibhogo samaṇo vā brāhmaṇo vā devo vā māro vā brahmā vā koci vā lokasmi”nti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Sutaśutta

Pu – tattheva āvuso tatiyam sutaśuttam bhagavatā kattha kam ārabbha kismim vatthusmim kathañca bhāsitam.

Vi – rājagahe bhante vassakāram brāhmaṇam magadhamahāmattam ārabbha bhāsitam. Vassakāro bhante brāhmaṇo magadhamahāmatto bhagavantam etadavoca “ahañhi bho gotama evamvādī evamdiṭṭhi yo koci diṭṭham bhāsatī ‘evam me diṭṭha’nti, natthi tato doso. Yo koci sutam bhāsatī ‘evam me sutā’nti, natthi tato doso”ti. Tasmim bhante vatthusmim “nāham brāhmaṇa sabbam diṭṭham ‘bhāsitabba’nti vadāmi, na panāham brāhmaṇa sabbam diṭṭham ‘na bhāsitabba’nti vadāmi, nāham brāhmaṇa sabbam sutam ‘bhāsitabba’nti vadāmi, na panāham brāhmaṇa sabbam sutam ‘na bhāsitabba’nti vadāmi”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Abhayasutta

Pu – aṅguttaranikāye āvuso catukkanipāte brāhmaṇavagge catuttham abhayasuttam bhagavatā kam ārabbha kismim vatthusmim kathañca bhāsitam.

Vi – brāhmaṇavagge bhante catuttham abhayasuttam jāṇussoṇim brāhmaṇam ārabbha bhāsitam. Jāṇussoṇi bhante brāhmaṇo bhagavantam etadavoca “natthi yo marañadhammo samāno na bhāyatī, na santāsam āpajjati marañassā”ti. Tasmim bhante vatthusmim “atthi brāhmaṇa marañadhammo samāno bhāyatī, santāsam āpajjati marañassa. Atthi pana brāhmaṇa marañadhammo samāno na bhāyatī, na santāsam āpajjati marañassā”ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam.

Sotānugatasutta

Pu – mahāvagge pana āvuso paṭhamam sotānugatasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – mahāvagge bhante paṭhamam sotānugatasuttam “sotānugatānam bhikkhave dhammānam vacasā paricitānam manasānupekkhitānam diṭṭhiyā suppaṭividdhānam cattāro ānisamsā pāṭikañkhā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Ayaṁ vā so dhammadvinayo, yatthāham pubbe brahmacariyam acariṁ.

Bhaddiyasutta

Pu – aṅguttaranikāye āvuso catukkanipāte mahāvagge tatiyam bhaddiyasuttam bhagavatā kattha kam ārabbha kismim vatthusmim kathañca bhāsitam.

Vi – vesāliyam bhante bhaddiyam licchavi ārabbha bhāsitam. Bhaddiyo bhante licchavi bhagavantam etadavoca “sutam metaṁ bhante ‘māyāvī samaṇo gotamo āvaṭṭanīm māyaṁ jānāti, yāya aññatitthiyānam sāvake āvaṭṭetī’ti. Ye te bhante evamāhamsu ‘māyāvī samaṇo gotamo āvaṭṭanīm māyaṁ jānāti, yāya aññatitthiyānam sāvake āvaṭṭetī’ti...pe... anabbhakkhātukāmā hi mayam bhante bhagavanta”nti. Tasmim bhante vatthusmim “etha tumhe bhaddiya mā anussavena mā paramparāya mā itikirāya mā piṭakasampadānena mā takkahetu mā nayahetu mā ākāravitakkena mā diṭṭhinijjhānakkhantiyā mā bhabbarūpatāya mā samaṇo no garūti. Yadā tumhe bhaddiya attanāva jāneyyātha ‘ime dhammā akusalā, ime dhammā sāvajjā, ime dhammā viññū garahitā, ime dhammā samattā samādinnā ahitāya dukkhāya sampvattantī’ti. Atha tumhe bhaddiya pajaheyyāthā’ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Pu – imissā ca pana āvuso desanāya desitāya bhaddiyassa licchavissa kīdiso dhammasavanānisamso adhigato. Kathañca naṁ bhagavā anuyuñjitvā tam vacanam viniveṭhesi.

Vi – imissā bhante dhammadesanāya desitāya bhaddiyassa licchavissa sotāpattiphalasaṅkhāto dhammasavanānisamso adhigato. Api nu tāhaṁ bhaddiya evam avacām “ehi me tvam bhaddiya sāvako hohi, aham satthā bhavissāmī”ti evamādinā ca nam bhante bhagavā paṭipucchitvā anuyuñjitvā tam vacanam viniveṭhesi.

Mallikādevīsutta

Pu – tattheva āvuso sattamam mallikādevīsuttam bhagavatā kattha kam ārabbha kismim vatthusmim kathañca bhāsitam.

Vi – sāvatthiyam bhante mallikādevim ārabbha bhāsitam. Mallikā bhante devī bhagavantam etadavoca “ko nu kho bhante hetu ko paccayo, yena midhekacco mātugāmo dubbaṇṇā ca hoti durūpā supāpikā dassanāya, daliddā ca hoti appassakā appabhogā appesakkhā ca...pe... ko pana bhante hetu ko paccayo, yena midhekacco mātugāmo abhirūpā ca hoti dassanīyā pāsādikā paramāya vāṇṇapokkharatāya samannāgatā, adṛdhā ca hoti mahaddhanā mahābhogā mahesakkhā cā”ti. Tasmim bhante vatthusmim “idha mallike mātugāmo kodhanā hoti upāyāsabahulā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Dasakammasutta

Pu – aṅguttaranikāye āvuso catukkanipāte sappurisavagge catuttham dasakammasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – sappurisavagge bhante catuttham dasakammasuttam “asappurisañca vo bhikkhave desessāmi asappurisena asappurisatarañca sappurisañca sappurisena sappurisatarañca, tam suṇātha sādhukam manasi karothā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Parisāsutta

Pu – tattheva āvuso parisāvagge paṭhamam parisāsuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – parisāvagge bhante paṭhamam parisāsuttam “cattārome bhikkhave parisadūsanā. Katame cattāro, bhikkhu bhikkhave dussilo pāpadhammo parisadūsano, bhikkhunī bhikkhave dussilā pāpadhammā parisadūsanā, upāsako bhikkhave dussilo pāpadhammo parisadūsano, upāsikā bhikkhave dussilā pāpadhammā parisadūsanā. Ime kho bhikkhave cattāro parisadūsanā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Sekhabalavagga

Samkhittasutta

Pu – pañcakanipāte pana āvuso pañhame sekhabalavagge pañhamam̄ samkhittasuttam̄ bhagavatā kattha kām̄ ārabbha kathañca bhāsitam̄.

Vi – sāvathiyam̄ bhante sambahule bhikkhū ārabbha “pañcimāni bhikkhave sekhabalāni. Katamāni pañca, saddhābalam̄ hirībalam̄ ottappabalam̄ vīriyabalam̄ paññābalam̄. Imāni kho bhikkhave pañca sekhabalānī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Dukkhasutta

Pu – tattheva āvuso tatiyam̄ dukkhasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – tatiyam̄ bhante dukkhasuttam̄ “pañcahi bhikkhave dhammehi samannāgato bhikkhu diṭṭheva dhamme dukkham̄ viharati savighātam̄ saupāyāsam̄ sapariñāham̄ kāyassa ca bhedā param̄ marañā duggati pāṭikāñkhā. Katamehi pañcahi, idha bhikkhave bhikkhu asaddho hoti ahiriko hoti, anottappī hoti, kusīto hoti, duppañño hotī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Samāpattisutta

Pu – tattheva āvuso chaṭṭham̄ samāpattisuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – chaṭṭham̄ bhante samāpattisuttam̄ “na tāva bhikkhave akusalassa samāpatti hoti, yāva saddhā paccupaṭṭhitā hoti kusalesu dhammesu. Yato ca kho bhikkhave saddhā antarahitā hoti asaddhiyam̄ pariyoṭṭhāya tiṭṭhati, atha akusalassa samāpatti hotī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Kāmasutta

Pu – tattheva āvuso sattamam̄ kāmasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – sattamam̄ bhante kāmasuttam̄ “yebhuyyena bhikkhave sattā kāmesu lajītā. Asitabyābhāṅgiṁ bhikkhave kulaputto ohāya agārasmā anagāriyam̄ pabbajito hoti, saddhāpabbajito kulaputtoti alam̄ vacanāyā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Vimuttāyatanasutta

Pu – aṅguttaranikāye pañcakanipāte pañcaṅgikavagge chaṭṭham̄ vimuttāyatanasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – pañcaṅgikavagge bhante chaṭṭham̄ vimuttāyatanasuttam̄ “pañcimāni bhikkhave vimuttāyatānāni, yattha bhikkhuno appamattassa ātāpino pahitattassa viharato avimuttam̄ vā cittam̄ vimuccati, aparikkhīṇā vā āsavā parikkhayam̄ gacchanti, ananuppattam̄ vā anuttaram̄ yogakkhemam̄ anupāpuṇātī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Caṅkamasutta

Pu – tattheva āvuso navamam̄ caṅkamasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – navamam̄ bhante caṅkamasuttam̄ “pañcime bhikkhave caṅkame ānisamsā. Katame pañca, addhānakkhamo hoti, padhānakkhamo hoti, appābādho hoti, asitañ pītāñ khāyitam̄ sāyitam̄ sammā

parināmam gacchati, cañkamādhigato samādhi ciraṭṭhitiko hoti. Ime kho bhikkhave pañca cañkame ānisañsa”ti evam̄ kho bhante bhagavatā bhāsitam̄.

Sumanasutta

Pu – sumanavagge pana āvuso pañhamam̄ sumanasuttam̄ bhagavatā kattha kam̄ ārabbha kismim̄ vatthusmiṁ kathañca bhāsitam̄.

Vi – sāvatthiyam̄ bhante sumanam̄ rājakumāriṁ ārabbha bhāsitam̄. Sumanā bhante rājakumāriṁ bhagavantam̄ etadavoca “idhassu bhante bhagavato dve sāvakā samasaddhā samasīlā samapaññā eko dāyako eko adāyako. Te kāyassa bhedā param̄ marañā sugatiṁ saggam̄ lokam̄ upapajjeyyum̄. Devabhūtānam̄ pana nesam̄ bhante siyā viseso siyā nānākarāṇa”nti. Tasmim̄ bhante vatthusmiṁ “yo so sumane dāyako, so amham̄ adāyakam̄ devabhūto samāno pañcahi ṭhānehi adhigañhāti, dibbena āyunā dibbena vanñena dibbena sukhena dibbena yasena dibbena ādhipateyyena. Yo so sumane dāyako, so amham̄ adāyakam̄ devabhūto samāno imehi pañcahi ṭhānehi adhigañhātī”ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam̄.

“Yathāpi cando vimalo, gaccham̄ ākāsadhātuyā;
Sabbe tārāgañe loke, ābhāya atirocati;
Tatheva sīlasampanno, saddho purisapuggalo;
Sabbe maccharino loke, cāgena atirocati”–

Uggahasutta

Pu – tattheva āvuso tatiyam̄ uggahasuttam̄ bhagavatā kattha kam̄ ārabbha kismim̄ vatthusmiṁ kathañca bhāsitam̄.

Vi – tatiyam̄ bhante uggahasuttam̄ bhaddiye uggaham̄ menjakanattāram̄ ārabbha bhāsitam̄. Uggaho bhante menjakanattā bhagavantam̄ etadavoca “imā me bhante kumāriyo patikulāni gamissanti, ovadatu tāsam̄ bhante bhagavā, anusāsatu tāsam̄ bhante bhagavā, yam̄ tāsam̄ assa dīgharattam̄ hitāya sukhāyā”ti. Tasmim̄ bhante vatthusmiṁ “tasmātiha kumāriyo evam̄ sikkhitabbam̄” yassa vo mātāpitaro bhattuno dassanti attakāmā hitesino anukampakā anukampam̄ upādāya, tassa bhavissāma pubbuṭṭhāyino pacchānipātiniyo kiṁ kārapaṭīssāviniyo manāpacāriniyo piyavādiniyo”ti. Evañhi vo kumāriyo sikkhitabba”nti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Sīhasenāpatisutta

Pu – aṅguttaranikāye āvuso pañcakanipāte sumanavagge catuttham̄ sīhasenāpatisuttam̄ bhagavatā kattha kam̄ ārabbha kismim̄ vatthusmiṁ kathañca bhāsitam̄.

Vi – vesāliyam̄ bhante sīham̄ senāpatim̄ ārabbha bhāsitam̄. Sīho bhante senāpati bhagavantam̄ etadavoca “sakkā nu kho bhante sandiṭṭhikam̄ dānaphalam̄ paññāpetu”nti. Tasmim̄ bhante vatthusmiṁ “sakkā sīha, dāyako sīha dānapati bahuno janassa piyo hoti manāpo”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Kāladānasutta

Pu – tattheva āvuso chaṭṭham̄ kāladānasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – chaṭṭham̄ bhante kāladānasuttam̄ “pañcimāni bhikkhave kāladānāni. Katamāni pañca, āgantukassa dānam̄ deti, gamikassa dānam̄ deti, gilānassa dānam̄ deti, dubbhikkhe dānam̄ deti, yāni tāni

navasassāni navaphalāni, tāni paṭhamam sīlavantesu patiṭṭhāpeti. Imāni kho bhikkhave pañca kāladānāni”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Bhojanasutta

Pu – tattheva āvuso sattamam bhojanasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – sattamam bhante bhojanasuttam “bhojanam bhikkhave dadamāno dāyako paṭiggāhakānam pañca thānāni deti. Katamāni pañca, āyum deti, vanṇam deti, sukham deti, balam deti, paṭibhānam deti. Āyum kho pana datvā āyussa bhāgī hoti dibbassa vā mānusassa vā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Puttasutta

Pu – tattheva āvuso navamam puttasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – navamam bhante puttasuttam “pañcimāni bhikkhave thānāni sampassanto mābhāpitaro puttam icchanti kule jāyamānam. Katamāni pañca,

Bhato vā no bharissati, kiccam vā no karissati, kulavamso ciram thassati, dāyajjam paṭipajjissatī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Nāradasutta

Pu – muṇḍarājavagge panāvuso dasamam nāradasuttam kattha kam ārabbha kismiṁ vatthusmiṁ kena kathañca bhāsitam.

Vi – pāṭaliputte bhante muṇḍam rājānam ārabbha bhāsitam. Muṇḍassa bhante rañño bhaddā devī kālaṅkatā hoti piyā manāpā. So bhaddāya deviyā kālaṅkatāya piyāya manāpāya neva nhāyati na vilimpati na bhattam bhuñjati, na kammantam payojeti, rattindivam bhaddāya deviyā sarīre ajjhomucchito. Tasmiṁ bhante vatthusmiṁ “pañcimāni mahārāja alabbhanīyāni thānāni samanena vā brāhmaṇena vā devena vā mārena vā brahmunā vā kenaci vā lokasmi”nti evamādinā bhante āyasmatā nāradattherena rañño pasenadissa kosalassa bhagavatā desitaniyāmena desitam.

Ko nāmo ayaṁ bhante dhammapariyāyo.

Tagga bhante sokasallaharaṇo.

Samayasutta

Pu – aṅguttaranikāye āvuso pañcakanipāte nīvaraṇavagge catuttham samayasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – nīvaraṇavagge bhante catuttham samayasuttam “pañcime bhikkhave asamayā padhānāya. Katame pañca, idha bhikkhave bhikkhu jīṇo hoti jarāyābhībhūto. Ayam bhikkhave paṭhamo asamayo padhānāyā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Thānasutta

Pu – tattheva āvuso sattamam thānasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – sattamam bhante thānasuttam “pañcimāni bhikkhave thānāni abhiñham paccavekkhitabbāni itthiyā vā purisena vā gahañhena vā pabbajitena vā. Katamāni pañca, jarādhammomhi jaram anatītoti abhiñham paccavekkhitabbam itthiyā vā purisena vā gahañhena vā pabbajitena vā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Dhammadhārīsutta

Pu – yodhājīvavagge panāvuso tatiyam dhammadhārīsuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – yodhājīvavagge bhante tatiyam dhammadhārīsuttam “idha bhikkhu bhikkhu dhammam pariyanūñati suttam geyyam veyyākarañam gātham udānam dutivuttakam jātakam abbhutadhammam vedallam, so tāya dhammapariyattiā divasam atināmeti, riñcati pañsallānam, nānuyuñjati ajjhattam cetosamathañ. Ayam vuccati bhikkhu bhikkhu pariattibahulo no dhammadhārī”ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam.

Dhammadhārī dhammadhārīti bhante vuccati, kittāvatā nu kho bhante bhikkhu dhammadhārī hoti.

Dutiyaanāgatabhayasutta

Pu – aṅguttaranikāye āvuso pañcakanipāte yodhājīvavagge aṭṭhamam dutiyaanāgatabhayasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – yodhājīvavagge bhante aṭṭhamam dutiyaanāgatabhayasuttam “pañcimāni bhikkhave anāgatabhayāni sampassamānenā alameva bhikkhunā appamattena ātāpinā pahitattena viharitum appattassa pattiā anadhigatassa adhigamāya asacchikatassa sacchikiriyāya”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Tatiyaanāgatabhayasutta

Pu – tattheva āvuso navamam tatiyaanāgatabhayasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante navamañ katiyaanāgatabhayasuttam “pañcimāni bhikkhave anāgatabhayāni etarahi asamuppannāni āyatim samuppajjissanti, tāni vo pañibujjhitabbāni, pañibujjhitvā ca tesam pahānāya vāyamitabbañ. Katamāni pañca, bhavissanti bhikkhave bhikkhū anāgatamaddhānam abhāvitakāyā abhāvitasilā abhāvitacittā abhāvitapaññā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Catutthaanāgatabhayasutta

Pu – aṅguttaranikāye āvuso pañcakanipāte yodhājīvavagge dasamam catutthaanāgatabhayasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – yodhājīvavagge bhante dasamam catutthaanāgatabhayasuttam “pañcimāni bhikkhave anāgatabhayāni etarahi asamuppannāni āyatim samuppajjissanti, tāni vo pañibujjhitabbāni, pañibujjhitvā ca tesam pahānāya vāyamitabba”nti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Kakudhavagga

Sīhasutta

Pu – kakudhavagge āvuso navamam sīhasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – kakudhavagge bhante navamam sīhasuttam “sīho bhikkhave migarājā sāyanhasamayam āsayā nikkhamati, āsayā nikkhamitvā vijambhati, vijambhitvā samantā catuddisam anuviloketi, samantā catuddisam anuviloketvā tikkhattum sīhanādam nadatī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Andhakavindavagga

Kulūpakasutta

Pu – andhakavindavagge pana āvuso “paṭhamam kulūpakasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – andhakavindavagge bhante paṭhamam kulūpakasuttam “pañcahi bhikkhave dhammehi samannāgato kulūpako bhikkhu kulesu appiyo ca hoti amanāpo ca agaru ca abhāvanīyo cā”ti evamādinā bhante bhagavatā bhāsitam.

Andhakavindasutta

Pu – tattheva āvuso catuttham andhakindasuttam bhagavatā kattha kam ārabbha kathañca bhāsitam.

Vi – magadhesu bhante andhakavinde āyasmantam ānandaṁ ārabbha “ye te ānanda bhikkhū navā acirapabbajitā adhunāgatā imaṁ dhammadvinayam, te vo ānanda bhikkhū pañcasu dhammesu samādapetabbā nivesetabbā patiṭṭhapetabbā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Gilānavagga

Satisūpaṭṭhitasutta

Pu – aṅguttaranikāye āvuso pañcakanipāte gilānavagge dutiyam satisūpaṭṭhitasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – gilānavagge bhante dutiyam satisūpaṭṭhitasuttam “yo hi koci bhikkhave bhikkhu vā bhikkhuni vā pañca dhamme bhāveti, pañca dhamme bahulikaroti, tassa dvinnam phalānam aññataram phalam pāṭikañkham ‘diṭṭheva dhamme aññā, sati vā upādisese anāgāmitā’. Katame pañca, idha bhikkhave bhikkhuno ajhattaññeva satisūpaṭṭhitā hoti”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Upaṭṭhākasutta

Pu – tattheva āvuso tatiyam upaṭṭhākasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tatiyam bhante upaṭṭhākasuttam “pañcahi bhikkhave dhammehi samannāgato gilāno dūpatṭhāko hoti. Katamehi pañcahi, asappāyakārī hoti, sappāye mattam na jānāti, bhesajjam nappaṭisevitā hotī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Anāyussāsutta

Pu – tattheva āvuso pañcamam anāyussāsuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – pañcamam bhante anāyussāsuttam “pañcime bhikkhave dhammā anāyussā. Katame pañca,

asappāyakārī hoti, sappāye mattam na jānāti, apariṇatabhōjī ca hoti, akālacakārī ca hoti, abrahmacārī ca. Ime kho bhikkhave pañca dhammā anāyussā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Samaṇasukhasutta

Pu – tattheva āvuso aṭṭhamam̄ samaṇasukhasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – aṭṭhamam̄ bhante samaṇasukhasuttam̄ “pañcimāni bhikkhave samaṇadukkhāni. Katamāni pañca, idha bhikkhave bhikkhu asantuṭṭho hoti itarītarena cīvarena, asantuṭṭho hoti itarītarena piṇḍapātena, asantuṭṭho hoti itarītarena senāsanena, asantuṭṭho hoti itarītarena gilānapaccayabhesajjaparikkhārena, anabhirato ca brahmacariyam̄ carati. Imāni kho bhikkhave pañca samaṇadukkhāni”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Byasanasutta

Pu – tattheva āvuso dasamam̄ byasanasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – dasamam̄ bhante byasanasuttam̄ “pañcimāni bhikkhave byasanāni. Katamāni pañca, nātibyasanaṁ bhogabyasanaṁ rogabyasanaṁ sīlabyasanaṁ diṭṭhibyasana”nti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Rājavagga

Patthanāsutta

Pu – rājavagge pana āvuso chaṭṭham̄ patthanāsuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – rājavagge bhante chaṭṭham̄ patthanāsuttam̄ “pañcahi bhikkhave aṅgehi samannāgato rañño khattiyassa muddhāvasittassa jeṭṭho putto oparajjam̄ patthetī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Sappurisadānasutta

Pu – tikaṇḍakīvagge āvuso aṭṭhamam̄ sappurisadānasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – tikaṇḍakīvagge bhante aṭṭhamam̄ sappurisadānasuttam̄ “pañcimāni bhikkhave sappurisadānāni. Katamāni pañca, saddhāya dānam̄ deti, sakkaccaṁ dānam̄ deti, kālena dānam̄ deti, anuggahitacitto dānam̄ deti, attānañca parañca anupahacca dānam̄ detī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Saddhammavagga

Paṭhamasammattaniyāmasutta

Pu – saddhammavagge pana āvuso paṭhamam̄ sammattaniyāmasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – saddhammavagge bhante paṭhamam̄ sammattaniyāmasuttam̄ “pañcahi bhikkhave dhammehi samannāgato sunakkhopi saddhammaṁ abhabbo niyāmaṁ okkamitum kusalesu dhammesu sammattam̄. Katamehi pañcahi, katham̄ paribhoti, kathikam̄ paribhoti, attānam̄ paribhotī”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Paṭhamasaddhammasammosasutta

Pu – tattheva āvuso catuttham paṭhamasaddhammasammosasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante catuttham paṭhamasaddhammasammosasuttam “pañcime bhikkhave dhammā saddhammassa sammosāya antaradhānāya saṃvattanti. Katame pañca, idha bhikkhave bhikkhū na sakkaccaṇi dhammam suṇanti, na sakkaccaṇi dhammam pariyāpuṇanti, na sakkaccaṇi dhammam dhārenti, na sakkaccaṇi dhātānam dhammānam attham upaparikkhanti, na sakkaccaṇi atthamaññāya dhammamaññāya dhammānudhammaṇi paṭipajjanti. Ime kho bhikkhave pañca dhammā saddhammassa sammosāya antaradhānāya saṃvattanti”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Dutiyasaddhammasammosasutta

Pu – tattheva āvuso pañcamam dutiyasaddhammasammosasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante pañcamam dutiyasaddhammasammosasuttam “pañcime bhikkhave dhammā saddhammassa sammosāya antaradhānāya saṃvattanti. Katame pañca, idha bhikkhave bhikkhū dhammam na pariyāpuṇanti suttam geyyam veyyākaraṇam gātham udānam itivuttakam jātakam abbhutadhammam vedallam. Ayam bhikkhave paṭhamo dhammo saddhammassa sammosāya antaradhānāya saṃvattati”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Tatiyasaddhammasammosasutta

Pu – tattheva āvuso chaṭṭham tatiyasaddhammasammosasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante chaṭṭham tatiyasaddhammasammosasuttam “pañcime bhikkhave dhammā saddhammassa sammosāya antaradhānāya saṃvattanti. Katame pañca, idha bhikkhave bhikkhū duggahitam suttantam pariyāpuṇanti dunnikkhittahi padabyāñjanehi. Dunnikkhittassa bhikkhave padabyāñjanassa atthopi dunnayo hoti. Ayam bhikkhave paṭhamo dhammo saddhammassa sammosāya antaradhānāya saṃvattati”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Dukkataśutta

Pu – aṅguttaranikāye āvuso pañcakanipāte saddhammavagge sattamam dukkathāsuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – saddhammavagge bhante sattamam dukkathāsuttam “pañcannam bhikkhave puggalānam kathā dukkathā puggale puggalam upanidhāya. Katamesam pañcannam, assaddhassa bhikkhave saddhākathā dukkathā, dussīlassa sīlakathā dukkathā, appassutassa bāhusaccakathā dukkathā, maccharissa cāgakathā dukkathā, duppaññassa paññākathā dukkathā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Udāyīsutta

Pu – tattheva āvuso navamam udāyīsuttam bhagavatā kattha kam ārabbha kismim vatthusmiṁ kathañca bhāsitam.

Vi – kosambiyam bhante āyasmantam udāyim ārabbha bhāsitam. Āyasmā bhante udāyī mahatiyā gīhiparisāya parivuto dhammam desento nisinno hoti. Addasā kho āyasmā ānando āyasmantam udāyim mahatiyā gīhiparisāya parivutam dhammam desentam nisinnam. Disvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantam nisidi. Ekamantam nisinno kho āyasmā ānando

bhagavantam etadavoca “āyasmā bhante udāyī mahatiyā gihiparisāya parivuto dhammaṁ deseti”ti. Tasmim bhante vatthusmim “na kho ānanda sukaram paresam dhammaṁ desetum, paresam ānanda dhammaṁ desentena pañca dhamme ajjhattam upaṭṭhāpetvā paresam dhammo desetabbo”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Āghātavagga

Paṭhamaāghātapaṭivinayasutta

Pu – āghātavagge pana āvuso paṭhamam āghātapaṭivinayasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – āghātavagge bhante paṭhamam āghātapaṭivinayasuttam “pañcime bhikkhave āghātapaṭivinayā, yattha bhikkhuno uppanno āghāto sabbaso paṭivinetabbo. Katame pañca, yasmiṁ bhikkhave puggale āghāto jāyetha, mettā tasmiṁ puggale bhāvetabbā, evam tasmiṁ puggale āghāto paṭivinetabbo”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Upāsakavagga

Caṇḍālasutta

Pu – upāsakavagge pana āvuso pañcamam caṇḍālasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – upāsakavagge bhante pañcamam caṇḍālasuttam “pañcahi bhikkhave dhammehi samannāgato upāsako upāsakacaṇḍālo ca hoti upāsakamalañca upāsakapatikuṭho cā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Pītisutta

Pu – tattheva āvuso chaṭṭham pītisuttam bhagavatā kattha kam ārabbha kathañca bhāsitam.

Vi – chaṭṭham bhante pītisuttam sāvathiyam anāthapiṇḍikam gahapatiṁ ārabbha “tumhe kho gahapati bhikkhusaṅgham paccupaṭṭhitā cīvara piṇḍapāta senāsana gilānapaccayabhesajjaparikkhārena. Na kho gahapati tāvatakeneva tuṭṭhi karaṇīyā “mayam bhikkhusaṅgham paccupaṭṭhitā cīvarapiṇḍapātasenāsanagilāna paccaya bhesajjaparikkhārenā”ti. Tasmātiha gahapati evam sikkhitabbam “kindi mayam kālena kālam pavivekam pītim upasampajja vihareyyāmā”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Vanijjāsutta

Pu – tattheva āvuso sattamam vanijjāsuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante sattamam vanijjāsuttam “pañcimā bhikkhave vanijjā upāsakena akaraṇīyā. Kātamā pañca, satthavanijjā sattavanijjā mamsavanijjā majjavaṇijjā visavaṇijjā. Imā kho bhikkhave pañca vanijjā upāsakena akaraṇīyā”ti evam kho bhante bhagavatā bhāsitam.

Gavesīsutta

Pu – tattheva āvuso dasamam gavesīsuttam bhagavatā kattha kam ārabbha kismiṁ vatthusmim kathañca bhāsitam.

Vi – dasamam̄ bhante gavesīsuttam̄ kosalesu āyasmantam̄ ānandattheram̄ dhammadbhāñdāgārikam̄ ārabbha bhāsitam̄. Āyasmā bhante ānandatthero dhammadbhāñdāgāriko bhagavantaṁ etadavoca “ko nu kho bhante hetu ko paccayo bhagavato sitassa pātukammāya, na akāraṇena tathāgatā sitam̄ pātukaronti”ti. Tasmiṁ bhante vatthusmiṁ “bhūtapubbaṁ ānanda imasmiṁ padese nagaram ahosi idhañceva phūtañca bahujanam̄ ākiññamanussam̄, tam̄ kho panānanda nagaram kassapo bhagavā araham sammāsambuddho upanissāya vihāsi”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Vācāsutta

Pu – brāhmaṇavagge āvuso aṭṭhamam̄ vācāsuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – brāhmaṇavagge bhante aṭṭhamam̄ vācāsuttam̄ “pañcahi bhikkhave dhammehi samannāgatā vācā subhāsitā hoti no dubbhāsitā, anavajjā ca ananuvajjā ca viññūnam. Katamehi pañcahi, kālena bhāsitā hoti, saccā ca bhāsitā hoti, sañhā ca bhāsitā hoti, atthasamjhitā ca bhāsitā hoti, mettācittena ca bhāsitā hoti, imehi kho bhikkhave pañcahi angehi samannāgatā vācā subhāsitā hoti no dubbhāsitā, anavajjā ca ananuvajjā ca viññūna”nti evam̄ kho bhante bhagavatā bhāsitam̄.

Kulasutta

Pu – tattheva āvuso navamam̄ kulasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – tattheva bhante navamaṁ kulasuttam̄ “yam̄ bhikkhave sīlavanto pabbajitā kulam̄ upasaṅkamanti, tattha manussā pañcahi thānehi bahum̄ puññam̄ pasavanti. Katamehi pañcahi, yasmiṁ bhikkhave samaye sīlavante pabbajite kulam̄ upasaṅkamante manussā disvā cittāni pasādenti, saggasamvattanikam̄ bhikkhave tam̄ kulam̄ tasmiṁ samaye paṭipadam̄ paṭipannam̄ hoti”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Kimilavagga

Dhammassavanasutta

Pu – kimilavagge pana āvuso dutiyam̄ dhammassavanasuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – kimilavagge bhante dutiyam̄ dhammassavanasuttam̄ “pañcime bhikkhave ānisamṣā dhammassavane. Katame pañca, assutaṁ suñati, sutam̄ pariyodāpeti, kañkham̄ vitarati, diṭṭhim̄ ujuṁ karoti, cittamassa pasīdati, ime kho bhikkhave pañca ānisamṣā dhammassavane”ti evam̄ kho bhante bhagavatā bhāsitam̄.

Akkosakavagga

Akkhantisutta

Pu – akkosakavagge pana āvuso pañcamam̄ akkhantisuttam̄ bhagavatā katham̄ bhāsitam̄.

Vi – akkosakavagge bhante pañcamam̄ akkhantisuttam̄ “pañcime bhikkhave ādīnavā akkhantiyā. Katame pañca, bahuno janassa appiyo hoti amanāpo, verabahulo ca hoti, vajjabahulo ca, sammūlho kālam̄ karoti, kāyassa bhedā param̄ marañā apāyam̄ duggatim̄ vinipātam̄ nirayam̄ upapajjati”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam̄.

Apāsādikasutta

Pu – tattheva āvuso aṭṭhamam apāsādikasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante aṭṭhamam apāsādikasuttam “pañcime bhikkhave ādīnavā apāsādike. Katame pañca, appasannā nappasīdanti, pasannānañca ekaccānam aññathattam hoti, satthusāsanañ akatañ hoti, pacchimā janatā diṭṭhanugatiñ āpajjati, cittamassa nappasīdati. Ime kho bhikkhave pañca ādīnavā apāsādike”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Āvāsikavagga

Āvāsikasutta

Pu – āvāsikavagge panāvuso paṭhamam āvāsikasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – āvāsikavagge bhante paṭhamam āvāsikasuttam “pañcahi bhikkhave dhammehi samannāgato āvāsiko bhikkhu abhāvanīyo hoti. Katamehi pañcahi, na ākappasampanno hoti na vattasampanno, na bahussuto hoti na sutadharo, na paṭisallekhitā hoti na paṭisallānārāmo, na kalyāṇavāco hoti na kalyāṇavākkaraṇo, dappañño hoti jaṭo eḷamūgo. Imehi kho bhikkhave pañcahi dhammehi samannāgato āvāsiko bhikkhu abhāvanīyo hoti”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Avaṇṇārahasutta

Pu – tattheva āvuso sattamam avaṇṇārahasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante sattamam avaṇṇārahasuttam “pañcahi bhikkhave dhammehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhatañ nikkhitto evam niraye. Katamehi pañcahi, ananuvicca apariyogāhetvā avaṇṇārahassa vaṇṇam bhāsatī, ananuvicca apariyogāhetvā vaṇṇārahassa avaṇṇam bhāsatī, āvāsamaccharī hoti āvāsapaligedhī, kulamaccharī hoti kulapaligedhi, saddhādeyyam vinipāteti. Imehi kho bhikkhave pañcahi dhammehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhatañ nikkhitto evam niraye”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Duccaritavagga

Paṭhamaduccaritasutta

Pu – duccaritavagge pana āvuso paṭhamam duccaritasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – duccaritavagge bhante paṭhamam duccaritasuttam “pañcime bhikkhave ādīnavā duccarite. Katame pañca, attāpi attānam upavadati, anuvicca viññū garahanti, pāpako kittisaddo abbhuggacchati, sammūlho kālam karoti, kāyassa bhedā param marañā apāyam duggatiñ vinipātam nirayañ upapajjati. Ime kho bhikkhave pañca ādīnavā duccarite”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.

Sivathikasutta

Pu – tattheva āvuso navamam sivathikasuttam bhagavatā katham bhāsitam.

Vi – tattheva bhante navamam sivathikasuttam “pañcime bhikkhave ādīnavā sivathikāya. Katame pañca, asuci, duggandhā, sappatibhayā, vālānam amanussānam āvāso, bahuno janassa ārodanā. Ime kho bhikkhave pañca ādīnavā sivathikāya”ti evamādinā bhagavatā bhāsitam.